

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostně právní

Katedra policejních činností

**Identifikace členů antikonfliktních týmů Policie
České republiky v rámci bezpečnostních opatření**

Diplomová práce

**Identification of members of the anticonflict teams of the Police of the
Czech republic during security precautions**

Master thesis

VEDOUCÍ PRÁCE

plk. v. v. Mgr. Lukáš HABICH Ph.D.

AUTOR PRÁCE

Bc. Anna GRÚŇOVÁ

PRAHA

2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpala, v práci řádně cituji a vše je uvedeno v seznamu použité literatury.

V Brně dne 01.03.2024

.....
Bc. Anna Grúňová

ANOTACE

Diplomová práce na téma *Identifikace členů antikonfliktních týmů Policie České republiky v rámci bezpečnostních opatření* rozebírá historický vývoj označení antikonfliktních týmů a jeho současnou podobu. Čtenáři přináší vhled do interní právní úpravy této problematiky a problematiky antikonfliktních týmů obecně. Za účasti současných členů antikonfliktních týmů, jejich koordinátorů a vedoucích bezpečnostních opatření s využití kvantitativních a kvalitativní metody sběru dat analyzuje, zda je současná podoba označení členů antikonfliktních týmů při bezpečnostním opatření dostačující, nebo je třeba ji inovovat či doplnit novými prvky. Cílem práce je vyhodnotit stávající situaci a navrhnout optimální úpravu označování členů antikonfliktních týmů do budoucna.

KLÍČOVÁ SLOVA

Antikonfliktní tým Policie České republiky * bezpečnostní opatření * vnější označení člena antikonfliktního týmu * reflexní vesta antikonfliktního týmu * velitel bezpečnostního opatření * koordinátor antikonfliktního týmu

ANNOTATION

The master thesis on the topic *Identification of members of the anticonflict teams of the Police of the Czech republic during security precautions* analyzes the historical development of the designation of anti-conflict teams and its current form. It brings readers an insight into the internal legal regulation of this issue and the issue of anti-conflict teams in general. With the participation of current members of anti-conflict teams, their coordinators and leaders of security measures, using quantitative and qualitative methods of data collection, it analyzes whether the current form of marking members of anti-conflict teams during security measures is sufficient, or whether it needs to be innovated or supplemented with new elements. The aim of the work is to evaluate the current situation and propose an optimal adjustment of the labeling of members of Anti-conflict teams for the future.

KLÍČOVÁ SLOVA

Anticonflict team of the Police of the Czech Republic * security precautions * external designation of a member of the anti-conflict team * anti-conflict team reflective vest * security measure commander * coordinator of the anti-conflict team

OBSAH

ÚVOD.....	7
TEORETICKÁ ČÁST	9
1 POJMY	9
2 ANTIKONFLIKTNÍ TÝMY POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY.....	12
2.1 Historie antikonfliktních týmů v rámci Policie České republiky.	12
2.2 Současné ukotvení antikonfliktních týmů v rámci Policie České republiky	14
2.2.1 Působnost a základní úkoly antikonfliktního týmu	15
2.2.2 Členství v antikonfliktním týmu	17
2.2.3 Příprava členů antikonfliktních týmů	18
2.2.4 Další vzdělávání a příprava členů antikonfliktních týmů	19
3 OZNAČENÍ ČLENŮ ANTIKONFLIKTNÍCH TÝMŮ	20
3.1 Vývoj provedení reflexních vest antikonfliktního týmu	20
3.1.1 Vesta vzor 2006 – pilotní projekt	20
3.1.2 Vesta vzor 2010.....	22
3.1.3 Pilotní projekt antikonfliktního týmu Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy - nové barevné označení reflexních vest	22
3.1.4 Vesta vzor 2014.....	23
4 ANTIKONFLIKTNÍ TÝMY V SOUSEDNÍCH STÁTECH.....	25
4.1 Spolková republika Německo	25
4.2 Polsko	26
4.3 Slovensko.....	26
4.4 Rakousko	27
VÝZKUMNÁ ČÁST	28
5 IDENTIFIKACE ČLENŮ ANTIKONFLIKTNÍCH TÝMŮ V RÁMCI BEZPEČNOSTNÍCH OPATŘENÍ	28

5.1	Výběr respondentů a obsah dotazníkového šetření	29
5.2	Osobnostní složení respondentů dotazníkového šetření.....	30
5.3	Způsob označení členů antikonfliktního týmu v průběhu bezpečnostního opatření	34
5.4	Vhodná doba pro označení členů AKT při bezpečnostním opatření a kompetence k tomuto rozhodnutí.....	40
5.5	Dostatečnost a vhodnost současné podoby vest členů antikonfliktního týmu.....	47
5.6	Vlastní vyjádření respondentů k výzkumu	53
5.7	Shrnutí výsledků dotazníkového šetření.....	53
6	KVALITATIVNÍ VÝZKUM PROVEDENÝ NA ZÁKLADĚ KVANTITATIVNÍHO VÝZKUMU	55
6.1	Vyhodnocení jednotlivých otázek kvalitativního výzkumu	56
7	VLASTNÍ NÁVRHY A DOPORUČENÍ K OZNAČENÍ ČLENŮ ANTIKONFLIKTNÍCH TÝMŮ	60
	ZÁVĚR.....	62
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	64
	SEZNAM OBRÁZKŮ	67
	SEZNAM GRAFŮ	68
	PŘÍLOHA 1 - SOUHLAS S POUŽITÍM FOTOGRAIE PRO ÚČELY DIPLOMOVÉ PRÁCE	69
	PŘÍLOHA 2 – VYJÁDŘENÍ RESPONDENTŮ K PROBLEMATICE OZNAČENÍ ANTIKONFLIKTNÍCH TÝMŮ	70
	PŘÍLOHA 3 – VZOROVÝ DOTAZNÍK KVANTITATIVNÍHO VÝZKUMU	71
	PŘÍLOHA 4 - VZOROVÝ DOTAZNÍK KVALITATIVNÍHO VÝZKUMU	75
	PŘÍLOHA 5 – ODPOVĚDI POLICISTŮ PODÍLEJÍCÍCH SE NA VELENÍ BEZPEČNOSTNÍCH OPATŘENÍ	76

ÚVOD

Policie České republiky („dále jen policie“) je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor. Policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu.¹ K plnění výše popsaných úkolů využívá policie velké množství složek, služeb a útvarů, jednou z nich jsou Antikonfliktní týmy Policie České republiky (dále jen „antikonfliktní tým“).

V této práci je zpracována otázka, zda jsou členové antikonfliktních týmů označeni dostatečně, aby je mohla veřejnost identifikovat jako příslušníky policie, či zda jsou svým zjevem zaměnitelní například s pořadatelskou službou či bezpečnostní agenturou. Jestli jsou dostatečně viditelní i pro velitele jednotlivých bezpečnostních opatření, pořádkové jednotky a další složky na místě. Dále práce zjišťuje, kdy a za jakých okolností je vhodné, aby se členové antikonfliktních týmů pohybovali na bezpečnostním opatření skrytě, bez vnějšího označení, případně zda je vhodnější, aby již od počátku bezpečnostního opatření byli jasně a viditelně označeni. Cílem práce je vyhodnotit, zda je současný způsob označení dostatečný a navrhnout možné úpravy, vedoucí k jeho zlepšení.

Práce analyzuje současnou činnost a organizaci antikonfliktních týmů, jako specifické složky policie, která není samostatným útvarem, ale je složena z příslušníků policie sloužících u různých útvarů jednotlivých krajských ředitelství. Diplomová práce je zaměřena zejména na problematiku označování členů antikonfliktních týmů v rámci bezpečnostních opatření.

V rámci zpracování práce byl proveden výzkum za použití metody kvantitativní i kvalitativní. Byly položeny výzkumné otázky, které jsou taktéž v závěru práce vyhodnoceny. Formou dotazníků zaměřených na kvantitativní sběr dat, byli osloveni respondenti - členové antikonfliktních týmů. Na základě vyhodnocení těchto dotazníků byly vytvořeny další dotazníky, zaměřené na kvalitativní sběr dat.

¹ ust. § 1, 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

Do kvalitativního průzkumu byli zapojeni někteří koordinátoři jednotlivých antikonfliktních týmů a policisté pověřeni velením bezpečnostních opatření. Na základě výše popsaného výzkumu bylo v závěru práce zpracováno vyhodnocení a navrženy změny týkající se označování členů antikonfliktních týmů v rámci bezpečnostních opatření.

TEORETICKÁ ČÁST

1 POJMY

V úvodu práce budou vysvětleny základní pojmy tak, jak budou v práci používány, aby nedošlo k případnému nedorozumění či špatnému pochopení problematiky.

Veřejný pořádek

Souhrn společenských vztahů, které vznikají, rozvíjejí se a zanikají na místech veřejných a veřejnosti přístupných. Jsou upraveny právními i neprávními normativními systémy a jejich zachování je významné pro zajištění klidného a bezporuchového chodu společnosti.²

Bezpečnostní opatření

Jedná se o opatření prováděné policií a jinými subjekty (např. v přípravě na vznik mimořádné události a při potřebě provádět současně záchranné a likvidační práce dvěma anebo více složkami integrovaného záchranného systému³) k zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti. Případně se může jednat o policejní akci, kterou je jednorázově nebo časově omezená akce vyhlášená k provedení policejního opatření, která nelze zabezpečit běžným výkonem služby na určeném území, s nasazením zpravidla většího počtu sil a prostředků policie.⁴ V praxi se tedy může jednat o demonstrace, protestní akce, sportovní utkání, kulturní, politické a jiné akce, při kterých lze předpokládat větší počet účastníků.

Velitel opatření

Vedoucí policista řídící opatření, zpravidla je jím ředitel (policejní prezident, ředitel útvaru policie s celostátní působností, ředitel krajského ředitelství, ředitel obvodního či městského ředitelství policie, ředitel územního odboru krajského

² Definice dle Ministerstva vnitra České republiky [online]. Ministerstvo vnitra České republiky, 2023 [cit. 2023-10-23]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/verejny-poradek.aspx>

³ ust. §3 zákona č. 239/2000 Sb., O integrovaném záchranném systému

⁴ čl. 2 písm. a) Pokynu policejního prezidenta č. 130/2020, o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti ve znění Pokynu policejního prezidenta č. 289/2022

ředitelství, vedoucí policisté oprávněni k výkonu pravomoci dříve jmenovaných policistů) nebo tímto ředitelem určený policista.⁵ To, kdo bude pověřen vedením opatření, zpravidla určuje rozsah samotného opatření, tedy zda se jedná např. o fotbalové utkání dvou lokálních týmů, u kterého lze předpokládat účast 200 osob, přičemž v minulosti nikdy nedošlo k potyčkám před, při, nebo po utkání, nebo zda se jedná o demonstraci proti vládním opatřením v Praze na Václavském náměstí, kde lze předpokládat účast 80 000 a panuje důvodná obava, že při demonstraci dojde k narušení veřejného pořádku.

Pořádková jednotka

Pořádkovou jednotkou se rozumí speciální pořádková jednotka krajského ředitelství policie (dále jen „speciální pořádková jednotka“), která je samostatným organizačním článkem krajského ředitelství policie, pořádková jednotka krajského ředitelství policie (dále jen „krajská pořádková jednotka“), která není zřízena jako nižší organizační článek a je složena z určených policistů, obvodních či městských ředitelství, územních odborů nebo jiných organizačních článků jednotlivých krajských ředitelství, jednotka speciální ochrany Ochranné služby (dále jen „jednotka speciální ochrany“), která není zřízena jako organizační článek a je složena z určených policistů Ochranné služby.⁶ Tyto složky jsou pro občany na první pohled rozeznatelné specifickým vybavením a výstrojí pro kontaktní zásahy.

Antikonfliktní tým

Skupina složená z určených policistů organizačních článků krajského ředitelství policie vyškolených k plnění specifický úkolů s cílem účinněji předcházet protiprávním jednáním prostřednictvím transparentní preventivní činnosti policie a Ochranné služby.⁷ Konkrétněji se činností a působením členů antikonfliktních týmů se práce bude zabývat níže.

⁵ čl. 2 písm. j) Pokynu policejního prezidenta č. 130/2020, o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti ve znění Pokynu policejního prezidenta č. 289/2022

⁶ čl. 2 písm. h) Pokynu policejního prezidenta č. 130/2020, o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti ve znění Pokynu policejního prezidenta č. 289/2022

⁷ čl. 2 písm. e) Pokynu policejního prezidenta č. 130/2020, o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti ve znění Pokynu policejního prezidenta č. 289/2022

Koordinátor antikonfliktního týmů

Policista, který se v rámci krajského ředitelství policie, nebo Ochranné služby podílí na koordinaci členů příslušného týmu.⁸ Koordinátor v rámci své činnosti spolupracuje s koordinátory z ostatních krajských ředitelství a Ochranné služby, společně s velitelem opatření pak plánují způsob vedení a taktiku konkrétních bezpečnostních opatření. Zpravidla se jedná o policisty působící v rámci Odborů služby pořádkové policie jednotlivých krajských ředitelství, není to však podmínkou.

Ochranná služba

Je jedním z útvarů policie s celostátní působností. Mezi hlavní úkoly Ochranné služby patří poskytování osobní a epizodické ochrany a bezpečnostní dopravu trvale chráněných ústavních činitelů České republiky a osob, kterým je po dobu jejich pobytu na území České republiky poskytována ochrana podle mezinárodních dohod. Dále zajišťování ochrany diplomatických objektů (zastupitelských úřadů a rezidencí velvyslanců) a ochrany chráněných objektů a prostorů zvláštního významu pro vnitřní pořádek a bezpečnost, které schválila vláda - Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, Senátu Parlamentu ČR, Ústavního soudu ČR, Úřadu vlády ČR, Ministerstva zahraničních věcí, Ministerstva vnitra a dalších (např. část mezinárodního Letiště Václava Havla). A mimo jiné také v souvislosti s ochranou chráněných osob organizuje opatření k zajištění bezpečnosti osob a objektů.⁹

⁸ čl. 2 písm. f) Pokynu policejního prezidenta č. 130/2020, o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti ve znění Pokynu policejního prezidenta č. 289/2022

⁹ „Ochranná služba Policie ČR“ [online]. Policie ČR, 2023 [cit. 2023-10-23]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/ochranna-sluzba-policie-cr.aspx>

2 ANTIKONFLIKTNÍ TÝMY POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Antikonfliktní týmy v dnešní době stavějí svou činnost na komunikační strategii s protistranou, přičemž si kladou za cíl zabránit vzniku násilného konfliktu a svým působením se snaží v rámci bezpečnostních opatření předcházet konfliktům a snížit eskalační potenciál mezi zúčastněnými stranami. Současně v rámci svého působení mnohdy získávají důležité informace a operativní poznatky, které mohou pomoci policejní štábům a veliteli opatření při dalším rozhodování a volbě strategie. Členové antikonfliktních týmů jsou jacísi prostředníci mezi veřejností a mezi policií. Ač jsou členové antikonfliktních týmů také policisti, veřejností jsou vnímáni spíše jako partneři.

2.1 Historie antikonfliktních týmů v rámci Policie České republiky.

Ačkoli účast policie na hromadných akcích a shromáždění je známa již od vzniku České republiky, koncept nenásilné komunikace s účastníky vznikl poměrně nedávno.

V rámci zahraniční služební cesty v roce 2005 se tehdejší ředitel služby pořádkové a železniční policie Policejního prezidia ČR (dále jen „ŘSPP PP ČR“), plk. Ing. Čestmír Pastyřík spolu s delegací dalších policistů seznámil s myšlenkou, která vznikla v roce 1998 ve Spolkové republice Německo a na jejímž základu byla vytvořena pracovní skupina „Der Antikonflikte Gruppe“, pod jejíž režii později začal fungovat komunikační a informační „Der Antikonflikte Team“. Základem této myšlenky bylo zjištění německých policejních psychologů a specialistů na krizovou komunikaci, že policista v plné zbroji není pro účastníky hromadných akcí partnerem pro komunikaci. Německá policie tedy na základě tohoto zjištění zapojila do bezpečnostních opatření první skupiny „Der Antikonflikte Team“. Nasazování těchto týmů se jim v praxi osvědčilo, jelikož se tímto dařilo snižovat počet prováděných zákroků pod jednotným velením

a snižovat tak bezpečnostní riziko. Tento počin byl vnímán velmi kladně i v očích německé veřejnosti.¹⁰

Ve stejném roce, kdy plk. Ing. Čestmír Pastyřík podnikl služební zahraniční cestu do Německa, se v České republice konal techno festival „CzechTek“. Festival začal v pátek 29. července 2005 na louce vedle dálnice D5 poblíž Mlýnce na Tachovsku v Plzeňském kraji. V sobotu 30. července byl z důvodu protiprávního jednání účastníků a nutnosti obnovení veřejného pořádku ze strany policie proveden zákrok, při kterém byl festival rozeznán. Náklady na zásah policie byly tehdy vyčísleny na 31 345 000 Kč.¹¹

K výše popsané události a práci policie na akci CzechTek se v roce 2006 formou stanoviska vyjádřil i tehdejší veřejný ochránce práv JUDr. Otakar Motejl:

„V policejním prezidentem předložené struktuře kompetencí a odpovědnosti řídicího štábu policejního opatření velmi postrádám vymezení člena štábu, který bude odpovědný za komunikaci s osobami, proti nimž policejní opatření bude prováděno. V této komunikaci Policie ČR v případě policejního opatření proti účastníkům CzechTeku 2005 selhala. Takováto komunikace by podle mého mínění měla být přitom jednou z priorit řídicího štábu. Ve struktuře kompetencí řídicího štábu však tato stěžejní aktivita Policie ČR není k mému překvapení jednoznačně definována a zdůrazněna. Aktivní komunikace ze strany Policie ČR je přitom zásadním prostředkem pro předejití nezbytnosti použití síly k prosazení úkolu (cíle) Policie ČR. Ministr vnitra přitom přislíbil, že Policie ČR si osvojí a bude aplikovat nové metody podporující proaktivní přístup v komunikaci s veřejností na místech konání policejního opatření.

¹⁰ KORYČANSKÝ, Martin. *Antikonfliktní týmy Policie ČR a v okolních zemích*. Praha 2021. ISBN-978-80-908139-1-5

¹¹ „CzechTek přišel policii na 31 milionů“ iDNES.cz [online]. 16.08.2005 [cit. 2023-10-22]. Dostupné z:

https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/czechtek-prisel-policii-na-31-milionu.A050816_132852_domaci_miz

Příslušné složky Policie ČR by měly být školeny a podrobeny dalšímu výcviku pro daný typ policejního opatření. Za tím účelem má být využito zkušeností antikonfliktních týmů pohotovostní pořádkové policie Berlín.“¹²

Nejen na základě tohoto stanoviska bylo již téměř jisté, že v nejbližší době dojde k začlenění antikonfliktních týmů do struktury Policie České republiky.

Dne 19. dubna 2006 vychází v rámci Policie České republiky interní akt řízení – Rozkaz policejního prezidenta č. 54, kterým se ověřuje efektivita modelu antikonfliktních týmů. V rámci tohoto rozkazu vznikají od 1. června 2006 antikonfliktní týmy v tehdejší Policii České republiky správy Západočeského kraje, správy Severočeského kraje a správy Severomoravského kraje.

V roce 2007 bylo provedeno vyhodnocení efektivity modelu antikonfliktních týmů v rámci policejních opatření. Vzhledem k pozitivnímu přínosu bylo rozhodnuto o zřízení antikonfliktních týmů v rámci všech krajských správ (v té době se jednalo o 8 krajů) a to nejpozději do 30. června 2007.¹³

2.2 Současné ukotvení antikonfliktních týmů v rámci Policie České republiky

V současné době existuje v rámci Policie České republiky celkem 15 antikonfliktních týmů – 14 dle jednotlivých krajských ředitelství (shodné dle územní samosprávy) a od července 2022 jeden tým v rámci Ochranné služby policie. V rámci jednotlivých krajských ředitelství jsou týmy jako takové zařazeny pod Odbor služby pořádkové policie (dále jen „OSPP“), u Ochranné služby pak toto není specifikováno. Antikonfliktní týmy jsou zřizovány interním aktem řízení – Rozkazem ředitele Krajského ředitelství policie konkrétního kraje a Rozkazem ředitele Ochranné služby Policie České republiky č. 43 ze dne 1. července 2022.

¹² MOTEJL, Otakar. *Stanovisko veřejného ochránce práv k CzechTeku 2005*, [online] Brno 2006, [cit. 2023-10-21]. Dostupné z: https://profipravo.cz/index.php?page=article&id_category=13&id_article=239198&csum=5e185a17

¹³ MICHALCOVÁ, Gabriela. *KŘP hl. m. Prahy – AKT 2007-2017*, Praha 2017

Dalším interním aktem – Oznámení náměstka ředitele Krajského ředitelství je pak zveřejňován jmenný seznam policistů zařazených do antikonfliktního týmu.

Jednotliví členové jsou policisty různých konkrétních oddělení v rámci daného krajského ředitelství. Obecně panuje ve všech krajích snaha o to, aby členové byli rovnoměrně rozvrstveni pod všemi územními celky kraje a byla tak zvýšena akceschopnost na celém území. Ne vždy se však tuto nepsanou podmínku daří splnit. Jako příklad lze uvést Antikonfliktní tým Jihomoravského kraje. Tento měl k 24. březnu 2023 celkem 25 členů – 5 policistů Krajského ředitelství, 4 policisté Městského ředitelství Brno, 4 policisté územního odboru Brno-venkov, 2 policisté územního odboru Hodonín, 2 policisté územního odboru Znojmo, 2 policisté územního odboru Blansko, 4 policisté územního odboru Vyškov a 2 policisté společného kontaktního centra Hodonín-Holíč. Co se týče konkrétního zařazení, lze zde najít policisty z obvodního oddělení, dopravního inspektorátu, oddělení obecné i hospodářské kriminality, ale i odboru obecné kriminality, či Školního policejního střediska nebo Oddělení tisku a prevence.¹⁴

2.2.1 Působnost a základní úkoly antikonfliktního týmu

Konkrétní obsah činnosti, působnost a úkoly antikonfliktních týmů jsou v současné době upraveny ve čtvrté části (články 40–44) Pokynu policejního prezidenta č. 130/2020, o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti ve znění Pokynu policejního prezidenta č. 289/2022 (dále jen „PPP č. 130/2020“).

Co se místní působnosti týče, tato je upravena jedinou větou a to: „*Antikonfliktní tým působí na území krajského ředitelství policie, vyžaduje-li to bezpečnostní situace, může působit i na jiných místech České republiky.*“¹⁵ Stává se tedy běžně, že si jednotlivá krajská ředitelství v rámci přípravy personálně náročnějších opatření půjčují členy z jiných krajů. Zářným příkladem z minulosti byla např. bezpečnostní opatření konaná každoročně 1. května a 17. listopadu v Praze, kde se běžně účastnily týmy z pěti či z šesti krajských ředitelství najednou.

¹⁴ Oznámení náměstka Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje pro vnější službu č. 1 ze dne 24. března 2023.

¹⁵ čl. 40 bod 1 Pokynu policejního prezidenta č. 130/2020, o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti ve znění Pokynu policejního prezidenta č. 289/2022

Nad rámec tohoto ustanovení na základě mezinárodních bilaterálních dohod opakovaně došlo k nasazení členů antikonfliktního týmu Policie České republiky i v zahraničí. Zde členové podléhali velení policistům daného státu a sloužili v tzv. kombinovaných hlídkách (jeden člen antikonfliktního týmu Policie České republiky a jeden člen antikonfliktního týmu domovského státu). K takové výpomoci došlo např. v roce 2019 při mistrovství světa v hokeji v Bratislavě, nebo v září 2021 v rámci návštěvy papeže na Slovensku při mši svaté na otevřeném prostranství u národní svatyně v Šaštíně.

Za základní úkol antikonfliktního týmu je dle PPP č. 130/2020 „transparentním způsobem, prostřednictvím komunikace předcházet agresivnímu jednání osob při opatření“. Zde je možné zdůraznit slovo transparentním. Osoba, se kterou člen antikonfliktního týmu komunikuje, musí při komunikaci vědět, že se jedná o člena antikonfliktního týmu, že se jedná o policistu a komunikace zároveň probíhá veřejně, přímo na opatření. Za tímto účelem by měl být řádně označen a z jeho označení by měla být na první pohled zřejmá příslušnost k Policii České republiky. Komunikace, která probíhá např. se svolavatelem, sportovním ředitelem daného klubu či s dopravci a která probíhá v rámci příprav na dané opatření, před jeho započítím a bez přítomnosti veřejnosti není tedy úkolem členů antikonfliktních týmů. Zpravidla se této komunikace účastní koordinátor antikonfliktního týmu, či jím pověřený člen.

V rámci komunikace v průběhu opatření by se jednotliví členové měli zaměřovat jak na stanovené cílové skupiny osob dle druhu opatření, tak na místní obyvatele a náhodné kolemjdoucí (např. na turisty, kteří se k opatření dostali pouhou náhodou). PPP č. 130/2020 také uvádí, že by se měli členové při komunikaci zaměřovat i na zástupce sdělovacích prostředků. Na vzdělávacích kurzech pro členy antikonfliktních týmů je účastníkům vštěpováno, že ke komunikaci s médii a sdělovacími prostředky má Policie dostatek proškolených tiskových mluvčích. Ne, že by členové měli zástupcům médií cíleně vyhýbat, ale komunikace má v těchto případech směřovat spíše k upozornění na vhodnost jejich setrvání na místě z důvodu jejich vlastní bezpečnosti. Například při připravovaném zákroku, je možné požádat o využití jejich techniky k varování či poučení veřejnosti o možném hrozícím nebezpečí. Pokud se zástupci médií obrátí na konkrétního

člena s žádostí o zhodnocení probíhající situace, je vhodné jej slušnou formou odkázat na k tomu určeného policistu – tiskového mluvčího.

Při komunikaci během opatření by jednotliví členové měli v rámci rozhovorů zejména vysvětlovat smysl a účel konkrétního opatření a případných zákroků policie. Dále pak upozorňovat osoby jejich na zákonné povinnosti a na povinnost policie zasáhnout v případě protiprávního jednání. Členové nad rámec výše uvedeného mohou s osobami běžně hovořit a diskutovat o problémech blízkých předmětu opatření, měli by však přitom po celou dobu jednat nestranně a vždy v mezích a v souladu se zákonem.

2.2.2 Členství v antikonfliktním týmu

Základním a hlavním východiskem pro úspěšné působení antikonfliktních týmů je členství výhradně na základě dobrovolnosti. Každý člen musí působit výhradně na základě své vlastní vůle a ze svého vlastního rozhodnutí. Členem se může stát každý policista zařazený pod krajské ředitelství, jinými slovy není v současné úpravě možné, aby členem antikonfliktního týmu mohl být policista útvaru s celostátní působností. Změna služebního zařazení tak bývá nežádoucí důvodem k odchodu z týmu.

Výběr členů antikonfliktního týmu je pouze krátce zmíněn v čl. 43 PPP č. 130/2020. „*Ověření předpokladů policisty pro činnost v antikonfliktním týmu se provádí formou pohovoru se zájemcem za účasti psychologa. Výběru vhodného policisty se může účastnit odpovědný pracovník ředitelství služby pořádkové policie.*“¹⁶ V praxi se výběr nových členů většinou provádí formou výběrového řízení, někde však postačí doporučení stávajícího člena a následný úspěšný pohovor. Např. v Praze a u Krajského ředitelství Jihomoravského kraje probíhá výběrové řízení o třech kolech. Uchazeč musí zaslat vlastní rukou psaný motivační dopis (tento je dále k dispozici psychologovi), následuje pohovor a testy u psychologa. Vhodní kandidáti jsou pozváni do dalšího kola výběrového řízení, kde absolvují modelovou situaci (figuranti jsou zpravidla členové daného týmu) a posléze absolvují rozhovor s koordinátorem týmu za účasti stávajících

¹⁶ čl. 43 bod 1 Pokynu policejního prezidenta č. 130/2020, o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti ve znění Pokynu policejního prezidenta č. 289/2022.

členů, kteří se modelové situace účastnili a psychologa, který prováděl předchozí zkoumání zájemce.

Úspěšní zájemci jsou zařazeni do týmu rozkazem krajského ředitele.

2.2.3 Příprava členů antikonfliktních týmů

Interní vzdělávání policistů obecně u Policie České republiky zajišťuje od roku 2015 Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy (dále jen „ÚPVSP“). ÚPVSP zastřešuje také vzdělávací program členů antikonfliktních týmů a to prostřednictvím vzdělávacího zařízení Brno. Primární vzdělávání probíhá ve dvou kurzech: „Základní specializační kurz pro členy AKT“ a „Kurz další odborné přípravy pro členy AKT“. Od počátku, tedy od roku 2006, do 1. ledna 2021 zde bylo proškoleny celkem 510 policistů a policistek.¹⁷

Základní specializační kurz pro členy AKT je povinný pro všechny členy týmů. Je vhodné, aby se jej členové zúčastnili co nejdříve po přijetí do týmu, není však podmínkou, že člen nemůže být vyslán do opatření bez absolvování tohoto kurzu. V praxi při vysílání členů na opatření bývá pravidlem, že jsou vytvořeny dvojice členů, kde jeden již je zkušený a služebně mladší kolega se od něj může učit. V základním kurzu jsou cestou lektorů probírány aktuální trendy při bezpečnostních opatřeních, chování účastníků a způsob práce policie. Část kurzu je věnována legislativě, část psychologii a část pak nácviku modelových situací a práci s technikou (např. s megafonem).

Kurz další odborné přípravy pro členy AKT by pak jednotliví členové měli absolvovat alespoň tři roky po absolvování kurzu základního. Opět to ale není nikde přesně ustanoveno, takže se objevili už i výjimky, kde si krajský koordinátor zažádal a některý z členů jeho týmu absolvoval oba kurzy v průběhu několik málo měsíců. Tento způsob tzv. zrychleného vzdělávání se má účinkem, kdy naplní další odborné přípravy by mělo být mimo jiné hodnocení situací z praxe a odborný rozbor záběrů z konkrétních opatření.

¹⁷ KORYČANSKÝ, Martin. *Antikonfliktní týmy Policie ČR a v okolních zemích*. Praha 2021. ISBN-978-80-908139-1-5.

2.2.4 Další vzdělávání a příprava členů antikonfliktních týmů

PPP č. 130/2020 ukládá policistům antikonfliktních týmů povinnost účastnit se specializačních kurzů, instrukčně metodických zaměstnání a společných cvičení s pořádkovou jednotkou. Další vzdělávání a příprava členů probíhá jak v rámci jednotlivých krajských ředitelství, tak organizovaně společně pro týmy z celé republiky.

Jednotlivé týmy pořádají zpravidla jednou ročně instrukčně metodické zaměstnání, v rámci kterého je vyhodnocen předchozí rok – jednotlivá opatření, úbytek či příbytek nových členů. Nezřídká bývá koordinátorem pozván jiný tým jiného ředitelství a probíhá výměna zkušeností. Součástí těchto zaměstnání bývá i účast lektorů zájmových problematik – divácké násilí, psychologie davu a podobně. Pro potřeby krajského týmu koordinátoři nezřídká zajišťují i jednodenní vzdělávací aktivity jako jsou kurzy první pomoci, komunikační a jiné kurzy.

Pro týmy napříč republikou jsou nejčastěji ze strany policejního prezidia pořádány součinnostní akce za účasti pořádkových jednotek. Mezi poslední takové cvičení patřil např. Josefov 2022, kde probíhal nácvik modelových situací za běžného provozu města – ekologické protesty, náboženské shromáždění, ale i doprovod fanouškům. Dalším velkým cvičením byla Železnice 2023, které proběhlo na nádraží v České Třebové, opět za běžného provozu a za přítomnosti nezúčastněných občanů. Zde byl kladen důraz na součinnost a komunikaci antikonfliktních týmů a pořádkových jednotek při doprovodu fanoušků.

3 OZNAČENÍ ČLENŮ ANTIKONFLIKTNÍCH TÝMŮ

Ústroj a označení členů antikonfliktních týmů v České republice je rozpracována v Pokynu policejního prezidenta č. 130/2020, o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti ve znění Pokynu policejního prezidenta č. 289/2022. Zde je v článku 44 odst. 1 uvedeno, že: „*Policisté antikonfliktního týmu jsou nasazováni na opatření v občanském oděvu. Další výstrojí jsou a) vesta reflexní s nápisem „ANTIKONFLIKTNÍ TÝM“, jejíž vzor je uveden v příloze č. 4 k tomuto pokynu, b) vesta balistická pro skryté nošení, c) oděvní součástky, které určí velitel opatření nebo koordinátor antikonfliktního týmu.*“¹⁸ Toto ustanovení dává určitou volnost rozhodování ve věci vhodnosti civilního oděvu jak koordinátorům, tak samotným členům týmu. Druh oděvu se odvíjí zejména od druhu bezpečnostního opatření a dále od klimatických podmínek.

3.1 Vývoj provedení reflexních vest antikonfliktního týmu

Tak jako veškeré ústrojní součástky příslušníků Policie České republiky, prošla i vesta AKT postupným vývojem. Její podoba se měnila s ohledem na vyhodnocení funkčnosti, potřeb policistů i občanů v praxi a vývoj materiálů a textilií dostupných na trhu. Od samého počátku byl kladen důraz na to, aby bylo patrné, že členové antikonfliktních týmů jsou příslušníci Policie České republiky a vztahují se tak na ně veškerá práva i povinnosti a také na to, aby byli v rámci opatření dobře viditelní, dohledatelní a snadno rozlišitelní. Dále bylo zohledněno, že ve vestě budou členové většinu času opatření a musí tedy být pohodlná, prodyšná, ale pevná.

3.1.1 Vesta vzor 2006 – pilotní projekt

První vesty vznikly v roce 2006, jednalo se o vestu za žlutého reflexního materiálu se dvěma reflexními pruhy s nápisem „POLICIE“ okolo pasu. Na hrudi vpravo byl

¹⁸ čl. 44 bod 1 Pokynu policejního prezidenta č. 130/2020, o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti ve znění Pokynu policejního prezidenta č. 289/2022.

ve třech řádcích umístěn nápis „ANTI KONFLIKTNÍ TÝM“, na hrudi vlevo pak stejně jako u pracovního stejnokroje vzor 1992 na suchých zipech nápis „POLICIE“ a pod ním osobní evidenční číslo daného policisty. Vesta byla propínací na zip a v pase se dala stáhnout gumičkou. Na zádech byly v oblasti lopatek umístěny tři číslice. První číslice vyjadřovala příslušnost k dané správě (v té době bylo odlišné členění Policie České republiky, neexistovala krajská ředitelství, ale jednotlivé správy), další dvě číslice bylo pořadové číslo vesty. Každý člen měl tehdy přiřazenu svou vestu se svým číslem. Vesta je vyobrazena v příloze č. 2 Závazného pokynu policejního prezidenta č. 212/2008 O služebních stejnokrojích Policie České republiky (stejnokrojový předpis).¹⁹ Zajímavostí je, že na fotografii v tomto předpisu má vestu nasazenou policista ve služebním stejnokroji vzor 1992, ačkoli členové antikonfliktních týmů vykonávali od samotného počátku činnost v občanském oděvu. Občanská ústroj je přímo určena interním pokynem.²⁰

5. Stejnokroj s použitím vest

Obrázek č. 1 Vesta antikonfliktního týmu vzor 2006

¹⁹ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 212/2008 o služebních stejnokrojích Policie České republiky (stejnokrojový předpis)

²⁰ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 10 ze dne 13. února 2009 o zajišťování vnitřního pořádku

3.1.2 Vesta vzor 2010

V roce 2010 došlo k drobné změně v označení vest. Změna souvisela se změnou rozčlenění Policie České republiky. Kdy z původních krajských správ bylo vytvořeno 14 krajských ředitelství, a tedy nově vzniklo 14 krajských antikonfliktních týmů. Číselné označení na zádech v oblasti lopatek bylo nahrazeno kombinací písmeno a dvě číslice. Jednotlivá písmena symbolizovala daná krajská ředitelství (A = Krajské ředitelství hlavního města Prahy, T = Krajské ředitelství Moravskoslezského kraje, M = Krajské ředitelství Olomouckého kraje atd...).

3.1.3 Pilotní projekt antikonfliktního týmu Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy - nové barevné označení reflexních vest

Během roku 2010 začala vznikat diskuze, ohledně snadné zaměnitelnosti členů antikonfliktního týmu s jinými subjekty. Zejména s pořadatelskou službou, úklidovou službou, nebo třeba s fotografy a novináři. Na základě této diskuze byl v červnu roku 2010 rozpracován pilotní projekt k pořízení nové sady vest v jiném barevném provedení²¹.

V období od 1. ledna 2011 do 31. prosince 2011 probíhal na území Krajského ředitelství hlavního města Prahy pilotní projekt, jehož účelem bylo odpovědět na otázku, zda jiné barevné provedení vesty než v barvě ve smyslu normy ČSN EN 471 + A1 je postačující pro viditelné označení a odlišení členů AKT s ohledem na rizikovost jejich činnosti, bezpečnost a ochranu zdraví při práci. Po uplynutí této doby bylo provedeno hodnocení projektu ze strany velitelů jednotlivých bezpečnostních opatření, dalších zástupců podílejících se na plnění úkolů v rámci bezpečnostních opatření a členů antikonfliktního týmu Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy. *„Provedení vest „ANTIKONFLIKTNÍHO TÝMU“ v modrém provedení bylo velmi kladně přijímáno a hodnoceno, jak ze strany samotných členů antikonfliktního týmu a velitelů bezpečnostních akcí, tak*

²¹ KORYČANSKÝ, Martin. *Antikonfliktní týmy Policie ČR a v okolních zemích*. Praha 2021. ISBN-978-80-908139-1-5.

i ze strany široké veřejnosti, novinářů či samotnými účastníky demonstrací a jiných akcí.

Pozitivem vest v novém barevném provedení je především to, že výrazně odlišují člena antikonfliktního týmu od ostatních policejních složek podílejících se na bezpečnostních opatřeních a používajících vesty ve smyslu normy ČSN EN 471 + A1, ale také jej odlišují od ostatních subjektů pohybujících se v bezprostředním okolí působení členů týmu, např. pořadatelé, tisk – novináři, fotografové, kameramani. Tato skutečnost má vliv také na lepší orientaci velitelů opatření či ostatních policejních složek o pohybu členů antikonfliktního týmu a snazší rozpoznatelnost členů týmu pro veřejnost a účastníky demonstrací či jiných akcí.”²² Ve vyhodnocení byla však hodnocena nižší rozeznatelnost vest za snížené viditelnosti a bylo navrženo přidání reflexních prvků do oblasti ramen.

Po ukončení pilotního projektu se vesty modré barvy užívaly již pouze k výcvikovým účelům. K jejich zařazení do běžného provozu po celé republice nedošlo. Na fotografii níže je zachycena plk. Ing. Mgr. Gabriela Michalcová, MBA, která dala souhlas s použitím této fotografie (souhlas je přílohou č. 1 této práce).

Obrázek č. 2 Vesta antikonfliktního týmu pilotní projekt 2011

3.1.4 Vesta vzor 2014

V roce 2013 byl dokončen pilotní projekt, nové reflexní vesty. Vesta byla koncipována v souladu s označením služebních vozidel, byla na ni použita reflexní

²² Michalcová, G. *Vyhodnocení pilotního projektu antikonfliktního týmu Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy – nové barevné označení reflexních vest*, Praha 2. února 2012.

kostková kombinace žluté a modré fluorescenční barvě. Tímto unikátem vesta splňuje normu EN 471+A1. Materiál se od předchozích modelů odlišoval zejména svou prodyšností. Tyto vesty byly během roku 2013 dány do uživatelských zkoušek tehdy nejvytíženějších týmů – Hlavního města Prahy, Jihomoravského a Moravskoslezského kraje. Jelikož se současná podoba vest osvědčila, byla na jaře 2014 dána do užívání všem krajským ředitelstvím.²³

Konkrétní podoba vesty je upravena interním pokynem²⁴. Vesta je opět propínací na zip. Kolem pasu se po celém obvodu táhne reflexní prvek po vzoru služebních vozidel s jedním nápisem „POLICIE“ vpředu a jedním vzadu. Na pravé přední klopě jsou pod sebou umístěny nápisy „ANTI KONFLIKTNÍ TÝM“ a „ANTI CONFLICT TEAM“. Na levé přední klopě je vyobrazeno logo antikonfliktních týmů (schváleno v roce 2010 Vojenským historickým ústavem) a pod ním je prostor s podložkou na suchý zip pro umístění nápisu „POLICIE“ a osobního evidenčního čísla policisty. Ramena vesty jsou pokryta modrostříbrným reflexním pruhem (kostkovaný vzor jako na služebních vozidlech), který krom jiného zvyšuje odolnost vesty proti dešti. Na zádech je pak velký modrý reflexní obdélník se stříbrným nápisem „ANTIKONFLIKTNÍ TÝM“ a pod ním opět anglický překlad (již bez modrého podkladu) „ANTI CONFLICT TEAM“.

Příloha č. 4 k PPP č. 130/2020

VZOR VESTY PRO POLICISTU ANTIKONFLIKTNÍHO TÝMU

Obrázek č. 3 Vesta antikonfliktního týmu vzor 2014

²³ KORYČANSKÝ, Martin. *Antikonfliktní týmy Policie ČR a v okolních zemích*. Praha 2021. ISBN-978-80-908139-1-5

²⁴ Příloha č. 4 Pokynu policejního prezidenta č. 130/2020, o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti ve znění Pokynu policejního prezidenta č. 289/2022

4 ANTIKONFLIKTNÍ TÝMY V SOUSEDNÍCH STÁTECH

Jak již bylo zmíněno výše, antikonfliktní týmy začaly u Policie České republiky fungovat v roce 2006. V té době již ale obdobný projekt fungoval např. v některých zemích Spolkové republiky Německo, nebo třeba v Nizozemí a Norsku. Česká policie původně čerpala inspiraci v Berlíně, dále se ale vydala svou vlastní cestou. Tak jako v jiných oblastech policejní práce, i v oblasti činnosti antikonfliktních týmů má každý stát trochu odlišný přístup a jiné postupy.

4.1 Spolková republika Německo

Spolková republika Německo je federativní republikou, kterou tvoří 16 spolkových zemí. Každá ze zemí funguje vysoce autonomně, čemuž odpovídá i to, že každá z těchto zemí má trochu jinou úpravu označení a způsob působení členů antikonfliktních týmů. Napříč těmito zeměmi se u antikonfliktních týmů můžeme setkat s vestami žluté, červené, ale i modré barvy.²⁵

Nejstarší z antikonfliktních týmů působí v Berlíně. První tzv. „vyjednávací komanda“ zde začala působit v roce 1968. Samotné „Anticonflikte gruppe“ se však začaly utvářet až začátkem 90. let. V roce 2014 byl tým přejmenován na „Communication-Team“, jelikož se v názvu chtěli vyhnout slovu konflikt. Policisté zařazení k této složce slouží v uniformách a přes ně mají nasazenu žlutou reflexní vestu. Kromě jiných prostředků nosí i zbraň.²⁶

V Dolním Sasku mají dokonce dvě různé složky. „Konflikt management team“, který je využíván zejména při opatřeních během přepravy jaderného materiálu, a „Kommunikationsteam“, který je nasazován na fotbalová utkání. Zatímco „Konflikt management team“ užívá vesty červené barvy²⁷,

²⁵ INTERNATIONAL WORKSHOP OF ANTIKONFLICT TEAMS. *Form on the Basic Structure of Your Police (Anticonflict, Communication Team, Dialog team, Peace Unit, etc.). Current challenges in Europe Union*, ŘSPP PP ČR. Praha, 2016, online

²⁶ KORYČANSKÝ, Martin. *Antikonfliktní týmy Policie ČR a v okolních zemích*. Praha 2021. ISBN-978-80-908139-1-5.

²⁷ *Fans und Polizei – ein Plädoyer für Kommunikation statt Konfrontation*, [online]. PILZ, Gunter. [cit. 2024-01-25] Dostupné z <https://www.lpt.sachsen.de/download/Prof.Dr.PilzLandesPraeventionstagSachsenChemnitz.pdf>

„Kommunikationsteam“ používá vestu barvy modré.²⁸ Vesty modré barvy nosí např. také policisti zařazení u „Kommunikationsteam“ v Berlíně. Každá další spolková země má pak vlastní, trochu odlišnou modifikaci označení jejich vlastních antikonfliktních týmů.

4.2 Polsko

Tak jako se ve Spolkové republice Německo rozlišovaly antikonfliktní týmy napříč jednotlivými zeměmi, má své rozdělení i Polsko. Toto se dělí na 16 vojvodství – vyšších správních celků srovnatelných s našimi kraji. V Polsku se od roku 2012 rozvíjí koncepce antikonfliktních týmů nezávisle na policejním prezidiu ve Varšavě, tedy obdobně jako v Německu. V roce 2021 působily na území Polska 4 komunikační týmy – ve Velkopolském (Poznaň), Slezském (Katovice) a Mazovském (Varšava a Radom) vojvodství. Jejich členové sloužili v civilním oděvu a v reflexní vestě modré či zelené barvy. Označení tedy opět není jednotné pro celý stát.²⁹

4.3 Slovensko

Dalo by se říci, že cesta antikonfliktních týmů je na Slovensku teprve na začátku. Nyní je tomu 9 let, kdy zde v lednu 2015 za pomoci a účasti českých lektorů vznikly první dva antikonfliktní týmy – v krajích Bratislava a Košice. Jejich vznik tehdy posvětil ministr vnitra Slovenské republiky pan Robert Kaliňák v „*Oznámenie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky o schválení Pilotného projektu antikonfliktných tímov Policajného zboru*“. Později se antikonfliktní týmy rozšířily ještě do krajů Trnava a Žilina.

Na rozdíl od předchozích dvou států má antikonfliktní tým slovenské policie jednotné vedení a jednotnou ústroj. V rámci policejního prezidia je zřízena funkce

²⁸ *Versammlungsgeschehen am 6. und 7. November 2020 in Leipzig* [online]. Polizei Sachsen, 2020. [cit. 2024-01-25] Dostupné z <https://www.polizei.sachsen.de/de/76528.htm>

²⁹ KORYČANSKÝ, Martin. *Antikonfliktní týmy Policie ČR a v okolních zemích*. Praha 2021. ISBN-978-80-908139-1-5.

metodika pro antikonfliktní týmy. V čele týmů jednotlivých krajů pak stojí koordinátor.

Členové antikonfliktního týmu na Slovensku působí v civilním oděvu a slouží beze zbraně. K osobní ochraně používají elektrický paralyzér. Nosí žluté vesty opatřené jmenovkou a služebním odznakem.³⁰

Spolupráce Policie České republiky a Policie Slovenské republiky pokračuje i nadále. Čeští lektori antikonfliktních týmů se podíleli na tvorbě Kurzu další odborné přípravy pro členy AKT (tzv. inovačním) v Bratislavě.

„Šestice lektorů ve složení Mgr. Jurásková (z Útvaru policejního vzdělávání a služební přípravy - Vzdělávacího zařízení Brno), plk. Rudolf (ze SPŠ a VPŠ MV v Holešově), kpt. Lazecký, npor. Mazal a por. Peterka (všichni z Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje), v čele s metodikem koncepce AKT pplk. Koryčanským z ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia ČR, navštívila ve dnech 2. – 6. října 2023 Bratislavu, kde školili již zkušené členy AKT slovenské policie včetně jejich lektorů.“³¹

4.4 Rakousko

Ačkoli v minulosti zástupci Rakouska projeví zájem o zavedení obdobné složky, jako jsou antikonfliktní týmy, do současné doby žádná specializovaná složka nevznikla. V květnu roku 2017 za tímto účelem dokonce proběhlo setkání, kterého se účastnili zástupci rakouského ministerstva vnitra v čele Mag. Thomasem Greisem a Mag. Dr. Christianem Preischlem a zástupci Policie ČR z oblasti antikonfliktních týmů. Setkání bylo uspořádáno Ředitelstvím služby pořádkové policie Policejního prezidia s podporou Odboru bezpečnostní politiky a prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR.³²

³⁰ KORYČANSKÝ, Martin. *Antikonfliktní týmy Policie ČR a v okolních zemích*. Praha 2021. ISBN-978-80-908139-1-5.

³¹ *Čeští lektori antikonfliktních týmů školili své protějšky na Slovensku* [online]. Policie ČR, 2023 [cit. 2024-02-01]. Dostupné z <https://www.policie.cz/clanek/cesti-lektori-antikonfliktnich-tymu-skolili-sve-protejsky-na-slovensku.aspx>

³² *Předávání dobré praxe AKT* [online]. Policie ČR, 2017 [cit. 2024-02-01]. Dostupné z <https://www.policie.cz/clanek/predavani-dobre-praxe-akt.aspx>

VÝZKUMNÁ ČÁST

5 IDENTIFIKACE ČLENŮ ANTIKONFLIKTNÍCH TÝMŮ V RÁMCI BEZPEČNOSTNÍCH OPATŘENÍ

Dle obecných definic je výzkum dlouhodobou a soustavnou činností zaměřenou na zjištění, objasnění či vyvrácení poznatků. Existuje velká škála způsobů a metod, jak výzkum provádět. V rámci této práce byly zvoleny metody kvantitativního a kvalitativního výzkumu.

„Kvantitativní výzkum je založen na testování hypotéz, tedy jejich potvrzení či vyvrácení. Využívá kvantifikační či statistické metody.“³³ V rámci této práce byly vytvořeny hypotézy k jednotlivým výzkumným otázkám a předestřeny respondentů.

Při zkoumání problematiky identifikace členů antikonfliktních týmů v rámci bezpečnostních opatření byly zvoleny tři základní výzkumné otázky:

1) Jakým způsobem by měl být označen člen AKT v průběhu bezpečnostního opatření?

2) Kdy při bezpečnostním opatření by mělo dojít k označení členů AKT a kdo o něm rozhoduje?

3) Je současná podoba vest členů antikonfliktního týmu vyhovující a dostačující?

Výzkum probíhal dvoufázově, nejprve formou kvantitativního dotazníkového šetření v období od 11. prosince 2023 do 11. ledna 2024. Ve druhé fázi výzkumu byly na základě doposud zjištěných výsledků vytvořeny otázky kvalitativního charakteru. Aby byla zachována autenticita prostředí, byli jako respondenti této části osloveni pouze ti, kteří se s problematikou běžně setkávají.

³³ HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7367-040-2

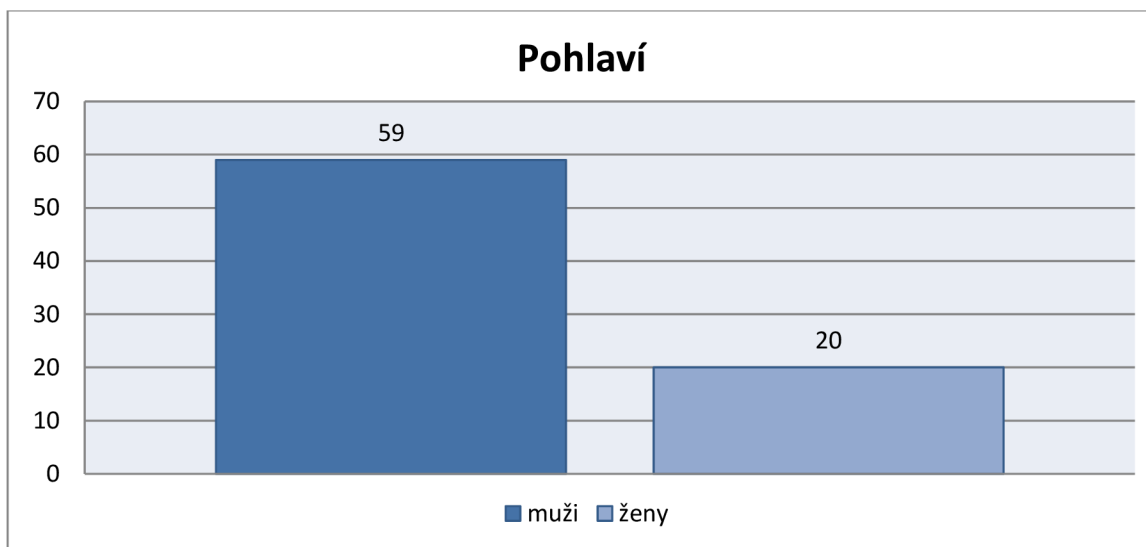
5.1 Výběr respondentů a obsah dotazníkového šetření

Dotazníkové šetření bylo cíleno výlučně na aktivní členy antikonfliktních týmů, tedy na policisty, kteří mají s touto prací zkušenosti z praxe a jsou znalí problematiky. Dotazníky byly cestou Odboru metodiky, koordinace a podpory výkonu služby, ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky rozeslány koordinátorům jednotlivých antikonfliktních týmů, ti je poté rozeslali přímo členům. Účast na šetření byla dobrovolná a nebyla ničím podmiňovaná. Dle zápisu z porady ředitele ŘSPP s veliteli SPJ, KPJ a koordinátory AKT, která se konala ve dnech 30. 11. 2023 a 1. 12. 2024 je v současné době k antikonfliktním týmům přiřazeno celkem 200 policistů a policistek. Maximálně tedy bylo možné získat odpovědi od 200 respondentů. Dotazníkového šetření se v daném období zúčastnilo celkem 79 policistů, tedy 39,5 % z maximálního možného okruhu respondentů.

Samotný dotazník byl rozčleněn do čtyř částí. První část byla zaměřena na osobnost jednotlivých respondentů. Bylo zjišťováno jejich pohlaví, věk, délka služby u Policie České republiky, délka členství u antikonfliktního týmu a místo jejich služebního působení. V dalších třech částech dotazníku byly otázky voleny v souladu s jednotlivými výzkumnými otázkami. Ke každé výzkumné otázce bylo zvoleno několik tvrzení, k nimž měli respondenti na pětibodové škále vyjádřit, do jaké míry souhlasí (zcela souhlasím – spíše souhlasím – nevím – spíše nesouhlasím – zcela nesouhlasím). Druhá část dotazníku je zaměřena na to, jakým způsobem by měl být označen člen AKT v průběhu bezpečnostního opatření. Třetí část dotazníku je zaměřena na to, kdy v průběhu bezpečnostního opatření by mělo dojít k označení členů AKT a kdo o jejich označení rozhoduje. Čtvrtá část dotazníku je zaměřena na současnou podobu vest členů antikonfliktního týmu.

5.2 Osobnostní složení respondentů dotazníkového šetření

Výzkumu se zúčastnilo 59 mužů a pouze 20 žen. Tedy 74,4 % respondentů tvoří muži a 25,6 % ženy. I když se zdá rozdíl mezi pohlavími značný, tak tento poměr odpovídá reálné podobě složení antikonfliktních týmů. Dle údaje z roku 2020 tvořilo členskou základnu antikonfliktních týmů 26 % žen.³⁴

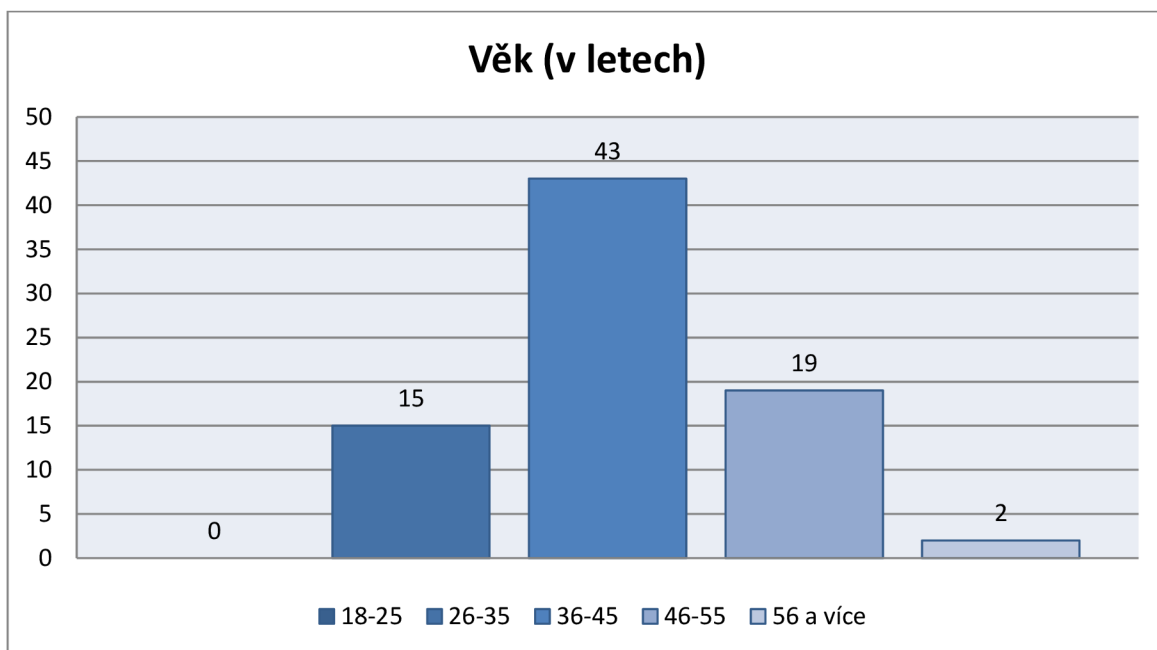
Graf č. 1 pohlaví respondentů

Při určení parametrů věkového rozpětí měření hodnot bylo přihlédnuto k tomu, v jakém věku běžně nastupují do služby u Policie České republiky a jak dlouho poté ve službě zůstávají. Z tohoto parametru lze dovodit, že k antikonfliktním týmům se hlásí, respektive jsou vybíráni policisté s určitou životní zkušeností. Ve věkovém rozpětí 18–25 let se totiž nezúčastnil ani jeden respondent. Oproti tomu byli nejvíce zastoupeni respondenti ve věku 36–45 let, těchto se zúčastnilo celkem 43, což je 54,4 %. Z věkové skupiny 46–55 let se zúčastnilo 19 respondentů (24,1 %), z věkové skupiny 26–35 let se zúčastnilo

³⁴ KORYČANSKÝ, Martin. *Antikonfliktní týmy Policie ČR a v okolních zemích*. Praha 2021. ISBN-978-80-908139-1-5

15 respondentů (19 %), z věkové skupiny 56 a více let se zúčastnili 2 respondenti (2,5 %).

Tvrzení, že k antikonfliktním týmům přicházejí spíše zkušenější policisté potvrdil i průzkum z roku 2020, který ukázal, že z tehdejšího počtu 217 členů, bylo pouze 8 ve věku do 30 let. Oproti tomu věková skupina 31–40 let tehdy tvořila 43 % členské základny.³⁵

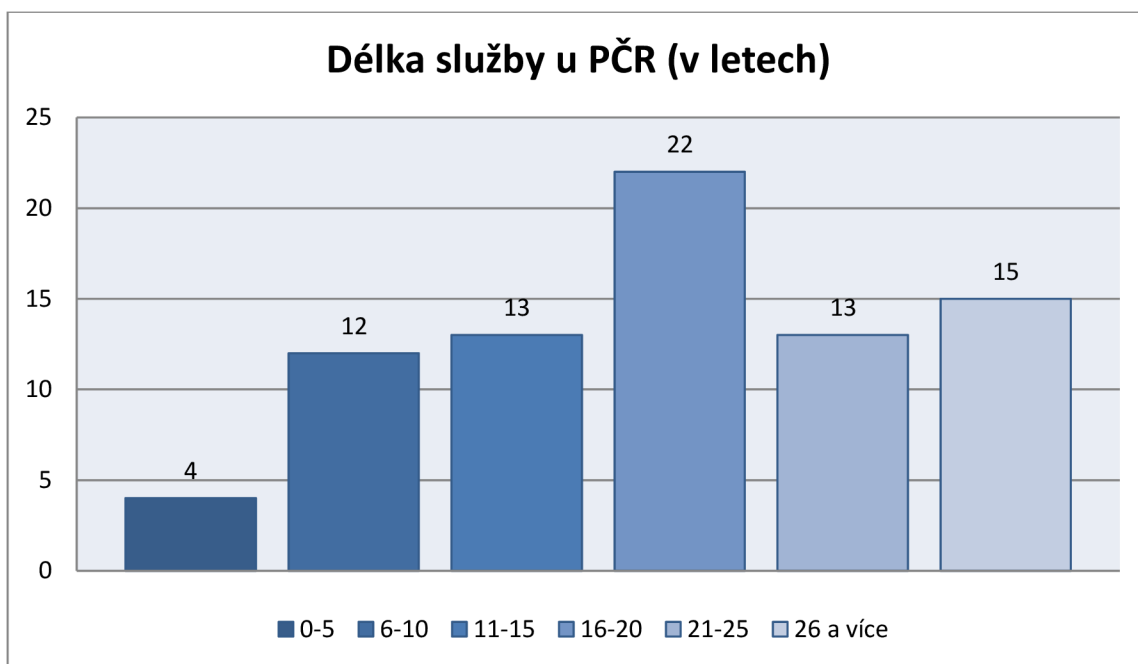
Graf č. 2 věk respondentů

Dalším parametrem byla délka služby respondenta u Policie České republiky. Zde byla nejvíce zastoupená skupina policistů a policistek, kteří jsou ve služebním poměru 16–20 let, v této skupině se nachází 22 respondentů, tedy 27,8 % vzorku. Nejméně, celkem 4 respondenti (5,1 %) pak slouží 5 let a méně.

Tímto parametrem se opět zabývala také studie z roku 2020. Zde byly zkoumané kategorie uspořádány nejdříve po 4 a později po 10 letech (0–4, 5–9, 10–19, 20–29, 30 a více). V kategorii 1–4 roky, která odpovídá námi zadané 0–5 byli tehdy

³⁵ KORYČANSKÝ, Martin. *Antikonfliktní týmy Policie ČR a v okolních zemích*. Praha 2021. ISBN-978-80-908139-1-5.

3 policisti, v našem vzorku byli takoví respondenti 4. Lze tedy sledovat, že rekrutace k antikonfliktním týmům stále probíhá i z řad služebně mladších policistů. Ve studii z roku 2020 byla nejsilněji zastoupena skupina, která slouží 10–19 let, jednalo se o 52 % policistů. Pokud v našem vzorku sečteme kategorie 11–15let a 16–20let, dostaneme se na 35 osob, tedy 44,3 % respondentů.³⁶

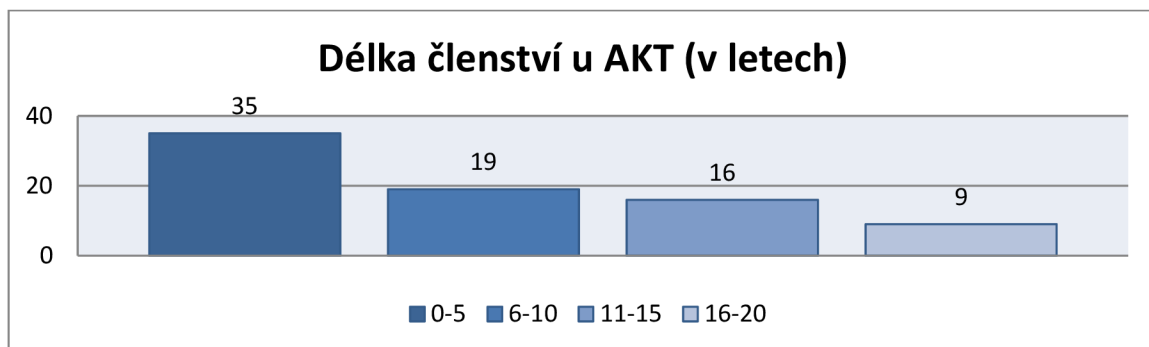
Graf č. 3 délka služby respondentů u Policie České republiky (v letech)

Čtvrtým parametrem respondentů byla délka členství v antikonfliktním týmu. Maximální možná doba členství byla odvozena od doby existence AKT – tedy na 20 let. Největší počet respondentů však pocházel z řad služebně mladších, kteří v týmech strávili do 5 let.

Od 0 do 5 let působí u antikonfliktních týmů 35 respondentů (44,3 %), od 6 do 10 let působí u antikonfliktních týmů 19 respondentů (24,1 %), od 11 do 15 let působí u antikonfliktních týmů 16 respondentů (20,3 %), od 16 do 20 let působí u antikonfliktních týmů 9 respondentů (11,4 %). Toto rozvrstvení opět odpovídá

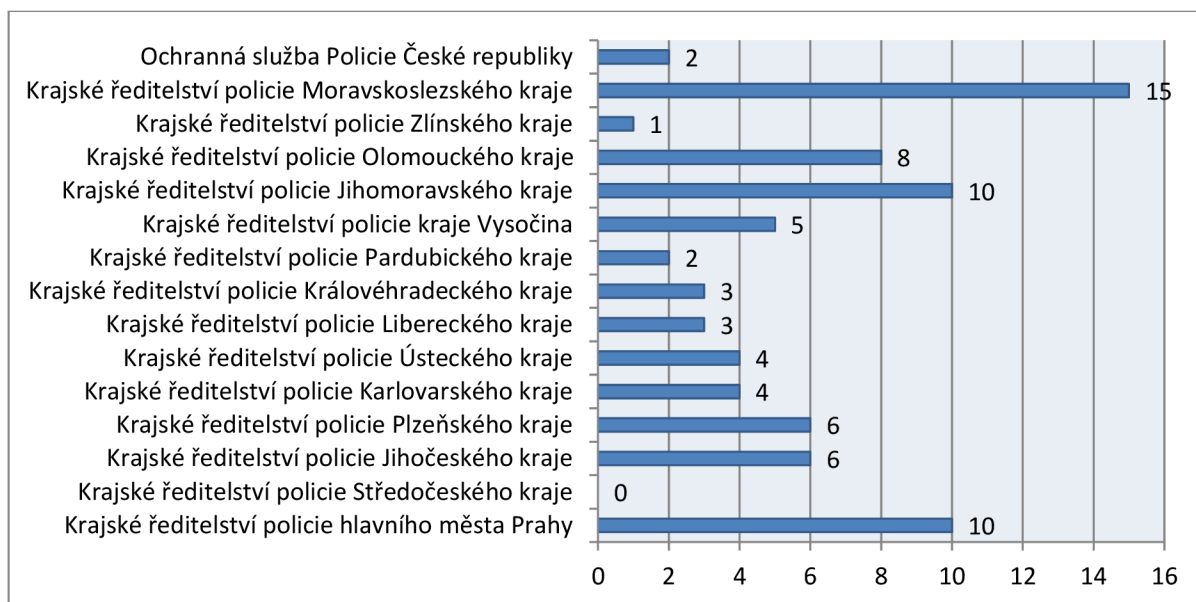
³⁶ KORYČANSKÝ, Martin. *Antikonfliktní týmy Policie ČR a v okolních zemích*. Praha 2021. ISBN-978-80-908139-1-5

studii z roku 2020, dle které většina členů setrvává u antikonfliktních týmů do 10 let.³⁷

Graf č. 4 délka členství u antikonfliktního týmu (v letech)

Poslední otázka ze skupiny osobnostních kritérií respondentů byla zaměřena na jejich služební původ. Ačkoli byla snaha získat respondenty ze všech celků, z antikonfliktního týmu Středočeského kraje se nikdo nezapojil. Potěšující však je, že se povedlo získat větší množství respondentů z týmů, které mají dlouhodobě nejvyšší počty bezpečnostních opatření za rok, tedy Moravskoslezský kraj, Hlavní město Praha a Jihomoravský kraj.

Graf č. 5 místo služebního původu respondentů výzkumu

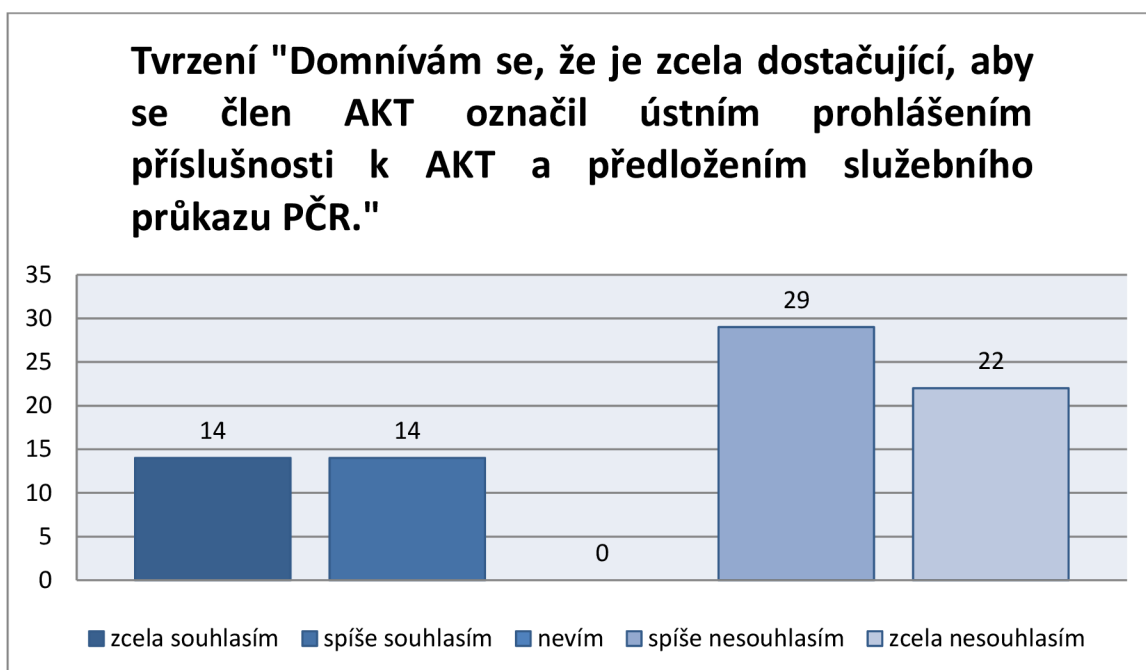
³⁷ KORYČANSKÝ, Martin. *Antikonfliktní týmy Policie ČR a v okolních zemích*. Praha 2021. ISBN-978-80-908139-1-5

5.3 Způsob označení členů antikonfliktního týmu v průběhu bezpečnostního opatření

V této části dotazníku byly rozpracovány otázky, které v souhrnu zhodnotí názor aktivních členů antikonfliktních týmů na to, jakým způsobem by měli být označeni v průběhu bezpečnostního opatření. Jde zejména o to, zda by měla být nadále prováděna činnost v civilním oděvu, nebo je nutné přidat i některé další prvky případně kompletní uniformu Policie České republiky.

Tvrzení: „Domnívám se, že je zcela dostačující, aby se člen AKT označil ústním prohlášením příslušnosti k AKT a předložením služebního průkazu PČR,“ mělo zjistit, zda je nutné členy antikonfliktních týmů v rámci opatření vůbec nějak odlišovat, nebo stačí, aby v případě navázání komunikace sami oznámili svou příslušnost k policii.

Dle našeho předpokladu, většina respondentů (64,5 %) s tímto tvrzením nesouhlasila. Zcela proti bylo 29 respondentů (36,7 %), spíše proti 22 respondentů (27,8 %). Souhlasilo 35,5 % respondentů, zcela pro bylo i spíše pro bylo shodně 14 respondentů (17,7 %), bez názoru nebyl nikdo.

Graf č. 6 prohlášení o příslušnosti k antikonfliktnímu týmu

Tvrzení: „Domnívám se, že je zcela dostačující, aby byl člen AKT označen rukávovou páskou policie a současně se prokázal ústním prohlášením příslušnosti k AKT,“ mělo zjistit, zda je nutné užívat vesty antikonfliktního týmu, a tím se odlišit od okolních policistů, nebo je dostačující, že účastníci opatření budou na první pohled vědět, že se jedná o policisty, jako antikonfliktní tým se mu členové představí osobně při komunikaci.

S tímto tvrzením opět většina respondentů (74,7 %) nesouhlasila. Zcela proti bylo 39 respondentů (49,4 %), spíše proti 20 respondentů (25,3 %). Naopak zcela souhlasilo 10 respondentů (12,7 %), spíše souhlasilo 9 respondentů (11,4 %) a 1 respondent označil možnost nevím.

Graf č. 7 označení rukávovou páskou Policie

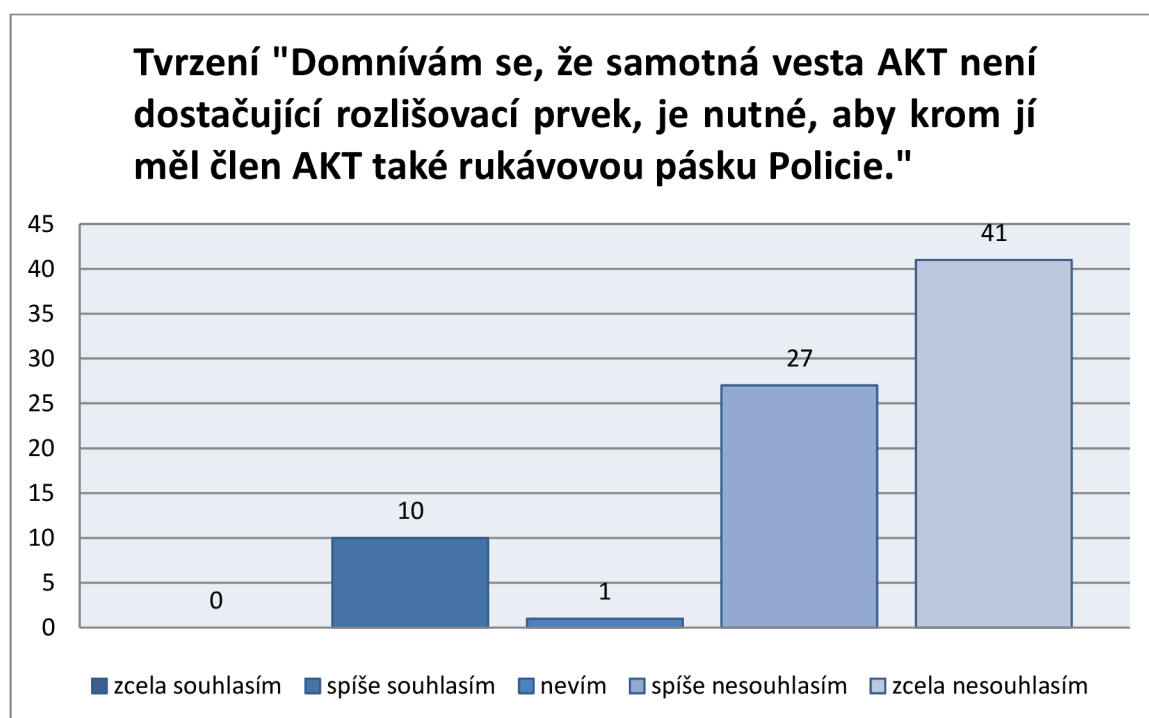
Tvrzení: „Domnívám se, že je zcela dostačující, aby byl člen AKT označen vestou AKT a případně svou příslušnost potvrdil ještě ústním prohlášením,“ kopírovalo současnou situaci na poli působení antikonfliktních týmů. Působení v občanském oděvu v kombinaci s vestou je běžnou praxí a jak výsledky dotazníku ukazují, panuje s touto praxí obecná spokojenost. U toho tvrzení totiž nastala téměř jednomyslná shoda. S tímto tvrzením souhlasilo 94,9 % zúčastněných. Zcela souhlasilo 52 respondentů (65,8 %) a spíše souhlasilo 23 respondentů (29,1 %). Zcela proti nebyl nikdo, 1 respondent nevěděl a 3 byli spíše proti (3,8 %).

Graf č. 8 označení vestou antikonfliktního týmu

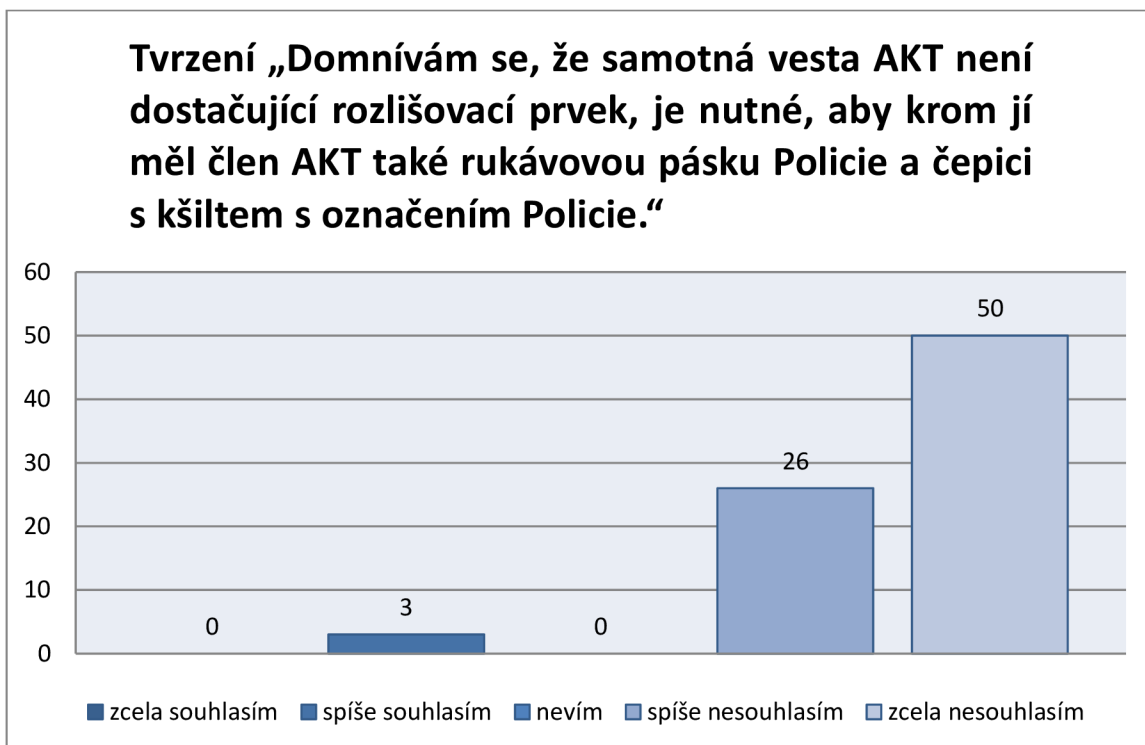
K mírnému rozkolu názorů došlo u tvrzení: „Domnívám se, že samotná vesta AKT není dostačující rozlišovací prvek, je nutné, aby krom jí měl člen AKT také rukávovou pásku Policie.“ Většině respondentů (86 %) přišlo dostačující nosit v rámci opatření pouze vestu. 10 respondentů (12,7 %) označilo „spíše souhlasím“, tedy by vestu spíše doplnili o další rozlišující prvek, v tomto případě rukávovou pásku. Jak se u tohoto tvrzení rozhodnout nevěděl 1 respondent.

U vzorku respondentů, kteří by si přáli vestu při opatřeních doplnit ještě rukávovou páskou, se jednalo o muže (7 respondentů) i ženy (3 respondentky). Většina (6 respondentů) bylo ve věku 36–45 let, 3 z kategorie 46–55 let a 1 z kategorie 26–35 let. Délka jejich služby u Policie České republiky dosahovala ve většině případů (5) 16–20 let, 2 respondenti 6–10let a po jednom respondentovi v kategoriích 0–5 let, 21–25 let a 26 a více let služby. Většina (5 respondentů) byla členem antikonfliktního týmu nejvýše 5 let, ve dvou případech se pak jednalo o dlouholeté členy (16–20let), dva z kategorie 11–15let a jeden z kategorie 6–10let členství. Místa působení těchto respondentů nehrála na odpověď roli – pocházejí z týmů napříč republikou.

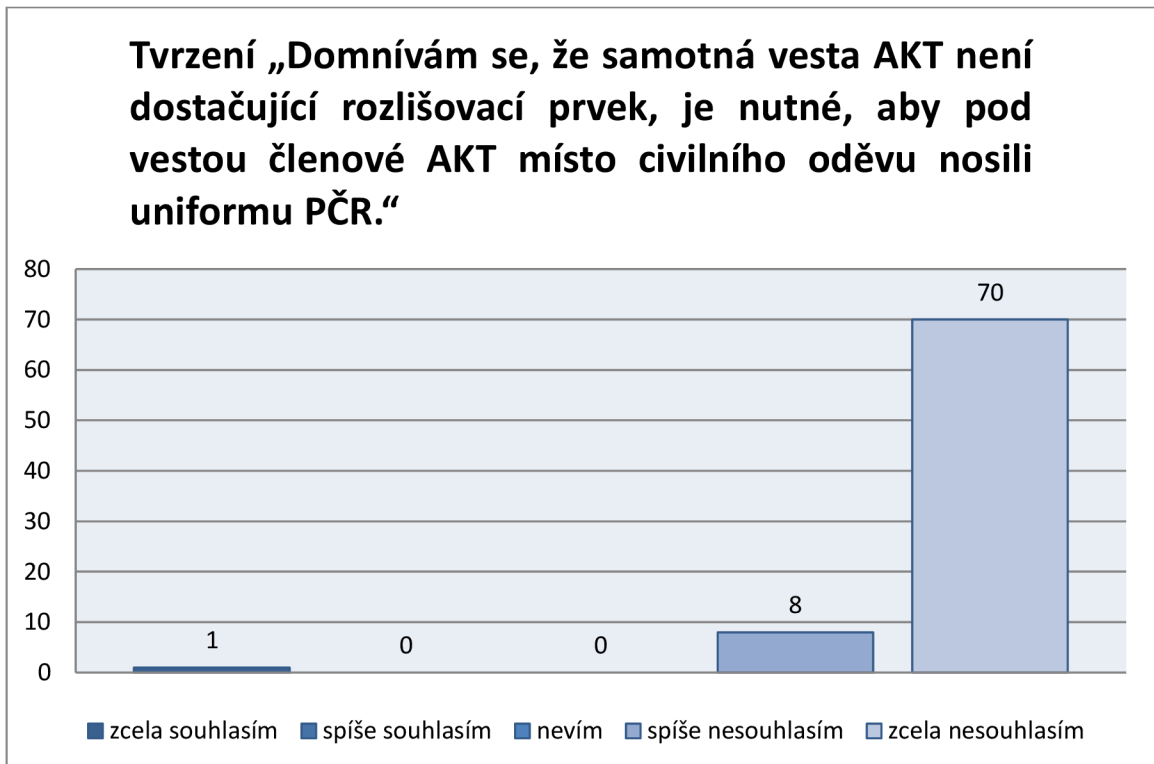
Graf č. 9 označení vestou antikonfliktního týmu v kombinaci s rukávovou páskou

Tvrzení: „Domnívám se, že samotná vesta AKT není dostačující rozlišovací prvek, je nutné, aby krom jí měl člen AKT také rukávovou pásku Policie a čepici s kšiltem s označením Policie,“ ještě více rozvíjelo předchozí hypotézu. Proti tomuto tvrzení bylo 96,2 % respondentů. Zcela nesouhlasilo 50 respondentů (63,3 %), spíše nesouhlasilo 26 respondentů (32,9 %). Spíše souhlasili zbylí 3 respondenti (3,8 %). Změna ve formě nařízení nošení pokrývky hlavy během opatření by dle výsledků nebyla ze strany členů přijata kladně.

Graf č. 10 označení vestou antikonfliktních týmů a dalšími rozlišovacími prvky

Tvrzení: „Domnívám se, že samotná vesta AKT není dostačující rozlišovací prvek, je nutné, aby pod vestou členové AKT místo civilního oděvu nosili uniformu PČR,“ vyvolalo největší shodu všech respondentů v celém dotazníku. Proti tomu, aby členové antikonfliktních týmů nosili pod vestu uniformu Policie České republiky, se vyslovilo 98,7 % zúčastněných. Zcela nesouhlasilo 70 respondentů (88,6 %) a spíše nesouhlasilo 8 respondentů (10,1 %). S tvrzením souhlasil pouze 1 respondent (1,3 %).

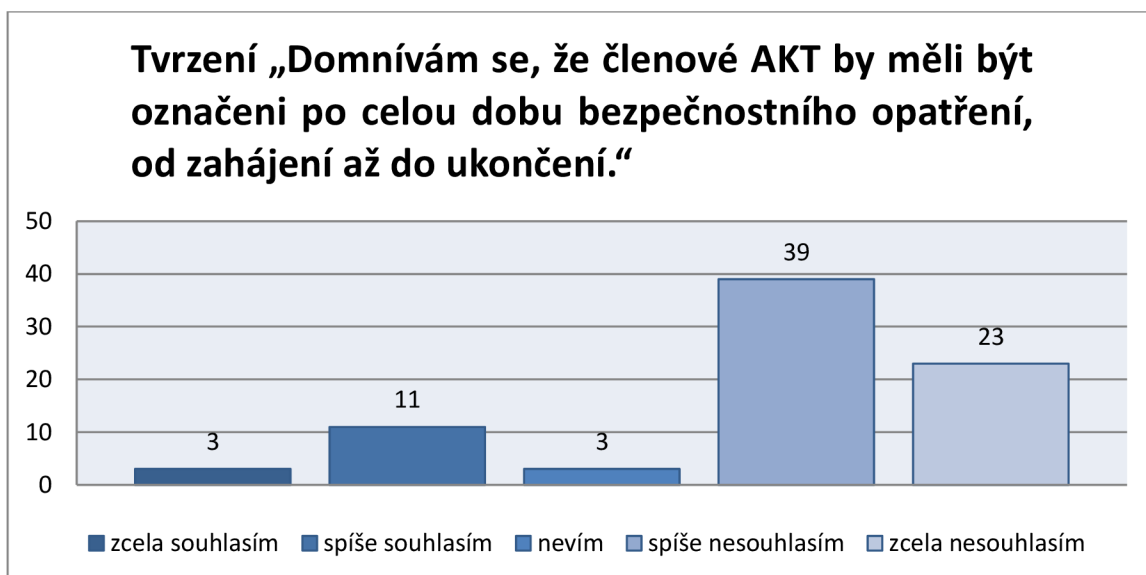
Graf č. 11 Varianta činnosti v uniformě Policie České republiky a vestě antikonfliktního týmu

5.4 Vhodná doba pro označení členů AKT při bezpečnostním opatření a kompetence k tomuto rozhodnutí

V této části dotazníku byly rozpracovány otázky, které v souhrnu poskytnou odpověď na to, kdy při bezpečnostním opatření by mělo dojít k označení členů AKT a kdo o něm rozhoduje. Jednotlivá tvrzení se snaží odhalit, jaký názor mají jednotliví členové na to, jak velká svoboda rozhodování by jim měla být v rámci opatření ponechána, nebo jak moc je nutné jejich činnost svázat interními předpisy a rozkazy velitelů.

Tvrzení: „Domnívám se, že členové AKT by měli být označeni po celou dobu bezpečnostního opatření, od zahájení až do ukončení,“ naráží na situace, kdy je lokalitě daného opatření (např. shromáždění) klid, na místě se nachází nepatrné množství účastníků, ale policie včetně antikonfliktního týmu situaci monitoruje.

Většina respondentů (78,5 %) se domnívá, že v takových situacích není třeba, aby byli členové ihned označeni. Zcela s tvrzením nesouhlasilo 39 respondentů (49,4 %), spíše nesouhlasilo 23 respondentů (29,1 %), 3 respondenti označili možnost nevím. Spíše souhlasilo 11 respondentů (13,9 %), zcela souhlasili 3 respondenti (3,8 %).

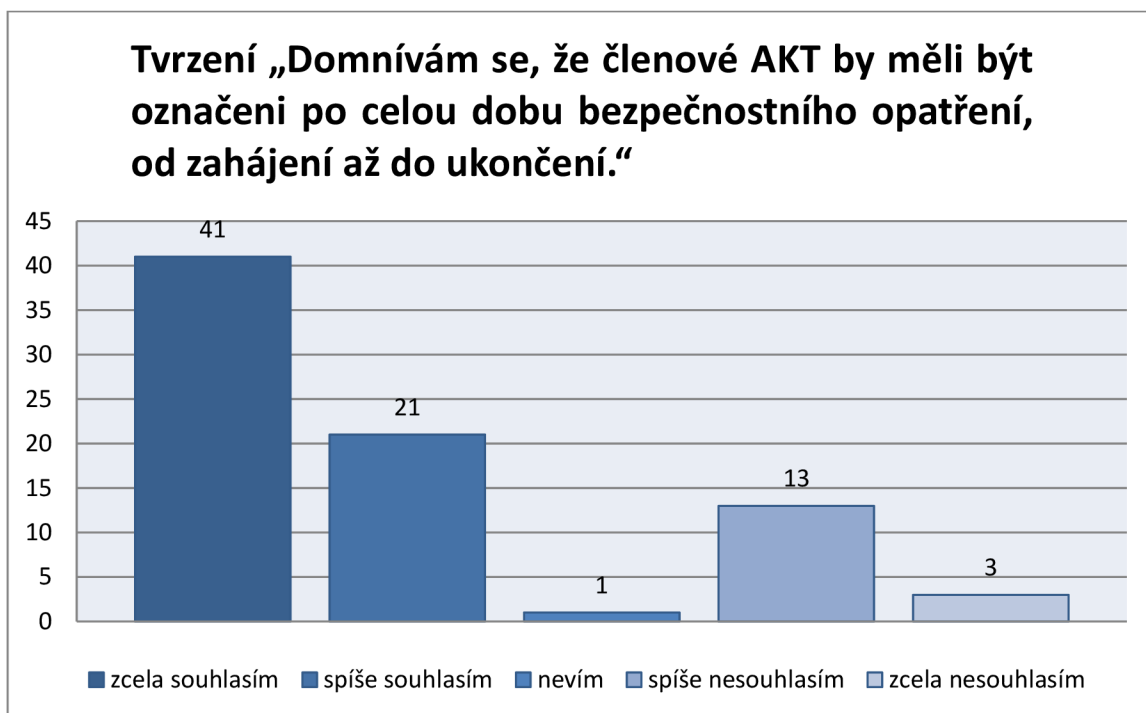

Graf č. 12 Označení po celou dobu bezpečnostního opatření

Tvrzení: „Domnívám se, že členové AKT nemusejí být označeni po celou dobu opatření, vždy by se však měli označit, pokud vstupují do komunikace s protistranou,“ odráží situace, kdy v rámci opatření probíhá ze strany členů antikonfliktního týmu skrytý monitoring dění na opatření v době, kdy nehrozí žádná eskalace konfliktu. Poté, když vyhodnotí, že by riziko mohlo vzniknout, obléknou si vesty a začínají s účastníky komunikovat.

S takovým postupem souhlasilo 78,5 % respondentů, pravděpodobně se jedná o ty respondenty, kteří u předchozí otázky vyjádřili nesouhlas. S označením před vstupem do komunikace zcela souhlasilo 41 respondentů (51,9 %), spíše souhlasilo 21 respondentů (26,6 %), spíše nesouhlasilo 13 respondentů (16,5 %), zcela nesouhlasili 3 respondenti (3,8 %), možnost nevím označil jeden respondent.

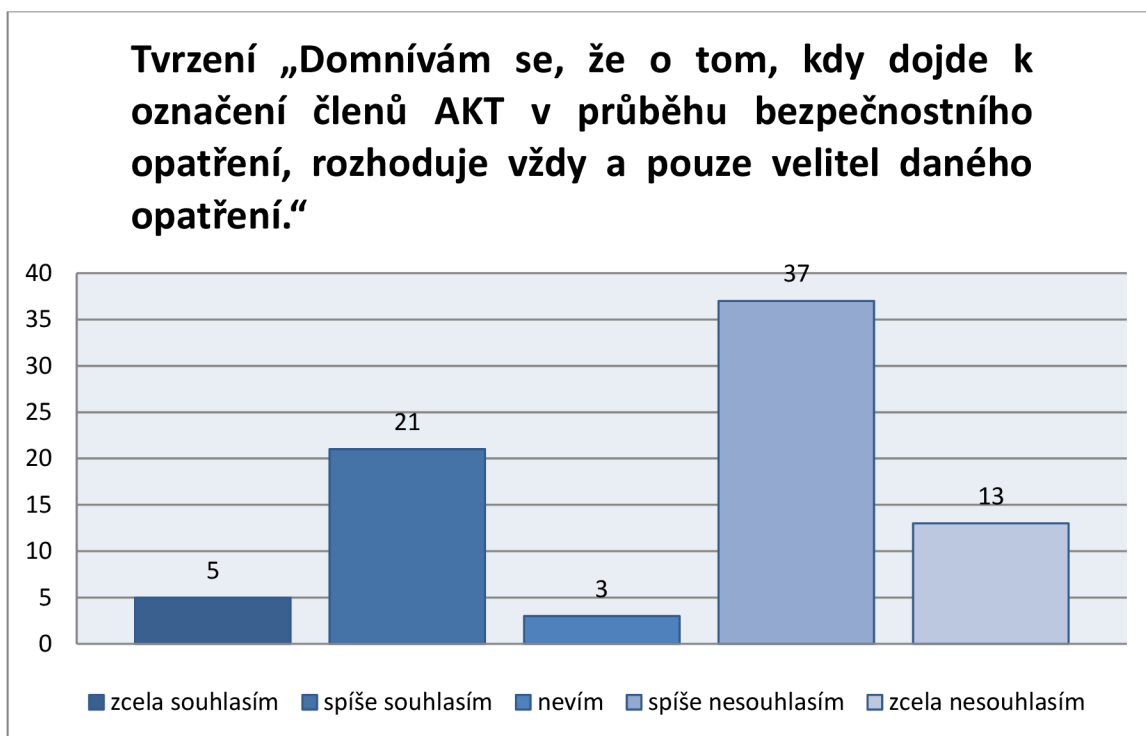
Z odpovědí na tyto dvě tvrzení, lze vyvozovat, že členové antikonfliktních týmů v rámci opatření upřednostňují volné hodnocení situace na místě a považují za nadbytečné demonstrovat přítomnost policie na místě, pokud nehrozí kolizní situace.

Graf č. 13 Označení až před započítáním činnosti

Tvrzení: „Domnívám se, že o tom, kdy dojde k označení členů AKT v průběhu bezpečnostního opatření, rozhoduje vždy a pouze velitel daného opatření,“ cílí na otázku, zda má mít odpovědnost za určení vhodného okamžiku k demonstraci přítomnosti antikonfliktního týmu pouze velitel opatření.

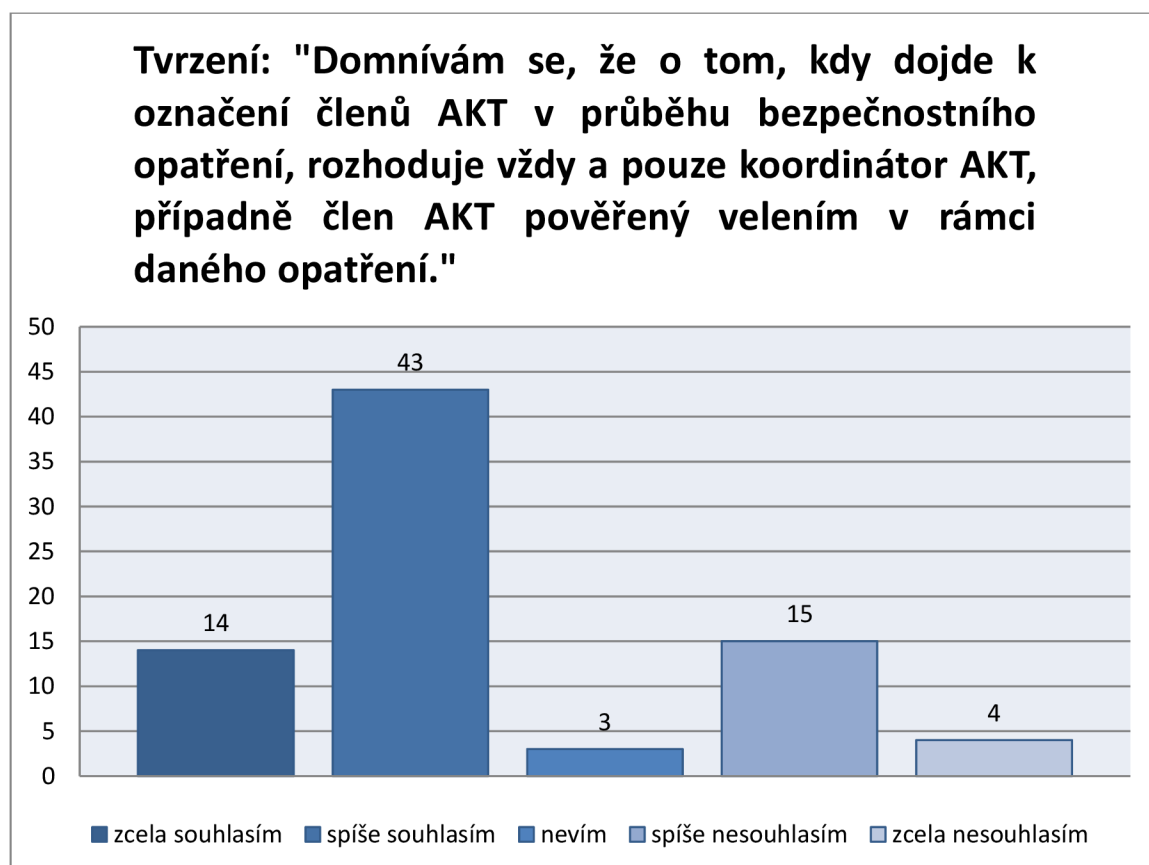
U tohoto tvrzení bylo patrné, že většina respondentů si nebyla jistá odpovědí. Přímý souhlas či přímý nesouhlas jich vyjádřilo jen 22,8 %. S tvrzením spíše nesouhlasilo 37 respondentů (46,8 %), spíše souhlasilo 21 respondentů (26,6 %), zcela nesouhlasilo 13 respondentů (16,5 %), zcela souhlasilo 5 respondentů (6,3 %), odpověď nevím označili 3 respondenti. Jistou míru nejistoty v otázce, zda ponechat rozhodnutí o označení pouze na veliteli opatření vyjádřilo 77,2 % respondentů.

Graf č. 14 O označení by měl rozhodovat výhradně velitel

Tvrzení: „Domnívám se, že o tom, kdy dojde k označení členů AKT v průběhu bezpečnostního opatření, rozhoduje vždy a pouze koordinátor AKT, případně člen AKT pověřený velením v rámci daného opatření,“ řeší stejnou otázku jako tvrzení předchozí, pouze je rozhodovací pravomoc přenesena na koordinátora či pověřeného člena antikonfliktního týmu. U těchto je všeobecně předpokládána větší míra znalosti problematiky a náplně činnosti antikonfliktních týmů v rámci jednotlivých druhů opatření.

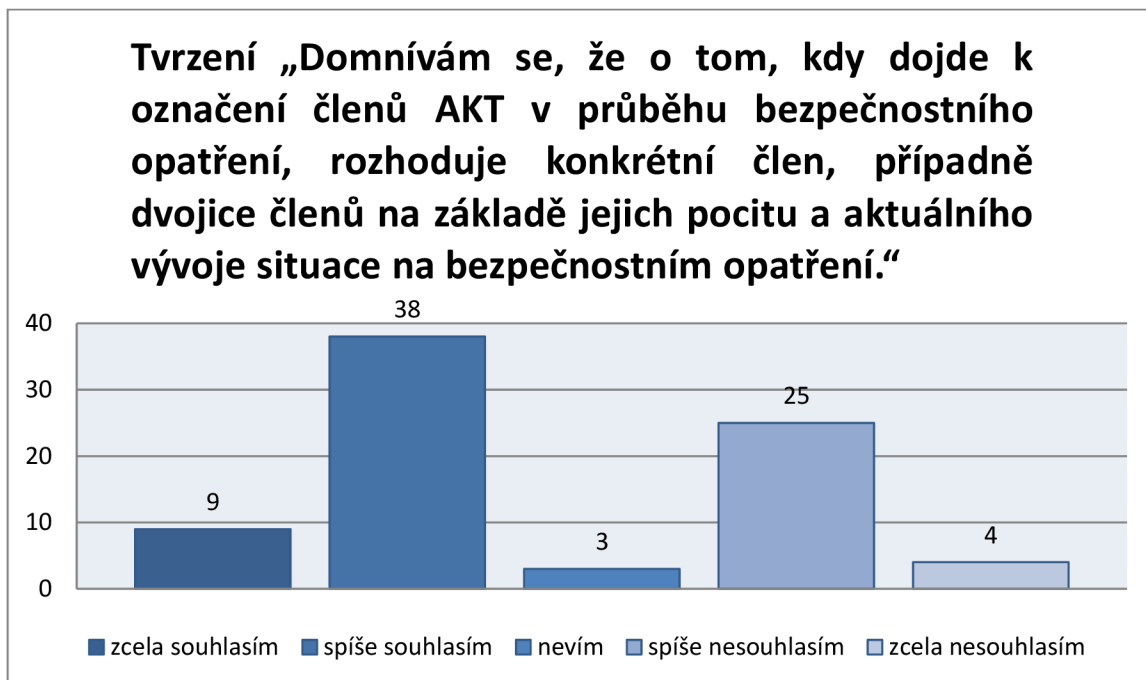
Stejně jako u předchozího tvrzení je i zde u respondentů patrná jistá míra nejistoty a výsledek je téměř totožný. Přímý souhlas či přímý nesouhlas jich vyjádřilo jen 22,8 %. Z odpovědí na tuto otázku však zcela jasně plyne, že důvěra jednotlivých členů ve vlastní koordinátory či kolegy je vyšší než ve velitele opatření. S tvrzením spíše souhlasilo 43 respondentů (54,4 %), spíše nesouhlasilo 15 respondentů (19 %), zcela souhlasilo 14 respondentů (17,7 %), zcela nesouhlasili 4 respondenti (5,1 %), odpověď nevím označili 3 respondenti.

Graf č. 15 O označení by měl rozhodovat koordinátor či pověřený člen

Tvrzení: „Domnívám se, že o tom, kdy dojde k označení členů AKT v průběhu bezpečnostního opatření, rozhoduje konkrétní člen, případně dvojice členů na základě jejich pocitu a aktuálního vývoje situace na bezpečnostním opatření,“ nastiňuje situace, ke kterým běžně dochází v rámci bezpečnostních opatření, kdy jednotlivé mikrotýmy (dvojice členů antikonfliktních týmů) jsou rozmístěny na různých místech např. podél plánované trasy pochodu a není v silách velitele opatření rozhodovat o konkrétní činnosti jednotlivých mikrotýmů. Případně v situacích, kdy je na shromážděních přítomno více policistů, než účastníků a pořadatelů a mikrotýmy se mezi sebou vzájemně domluví na cyklickém střídání při označování (na místě bude vždy označena alespoň jedna dvojice, není však nijak demonstrována převaha přítomnost bezpečnostních složek).

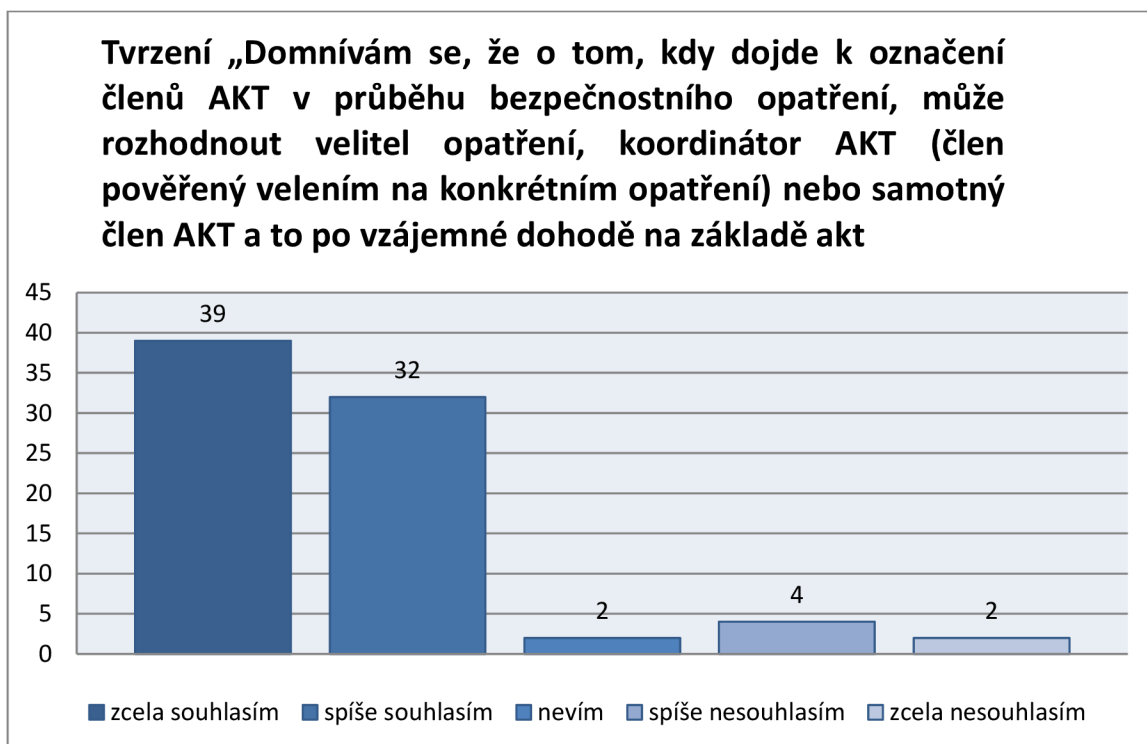
Je znatelné, že většina respondentů dotazníku je zvyklá brát tíhu rozhodování na sebe a vyhodnocovat situaci na místě individuálně. S tvrzením spíše souhlasilo 38 respondentů (54,4 %), zcela souhlasilo 9 respondentů (17,7 %), spíše nesouhlasilo 25 respondentů (19 %), zcela nesouhlasili 4 respondenti (5,1 %) a odpověď nevím označili 3 respondenti. Souhlasné stanovisko tedy vyjádřili téměř ¾ respondentů.

Graf č. 16 O označení si rozhodují sami členové na základě aktuální situace

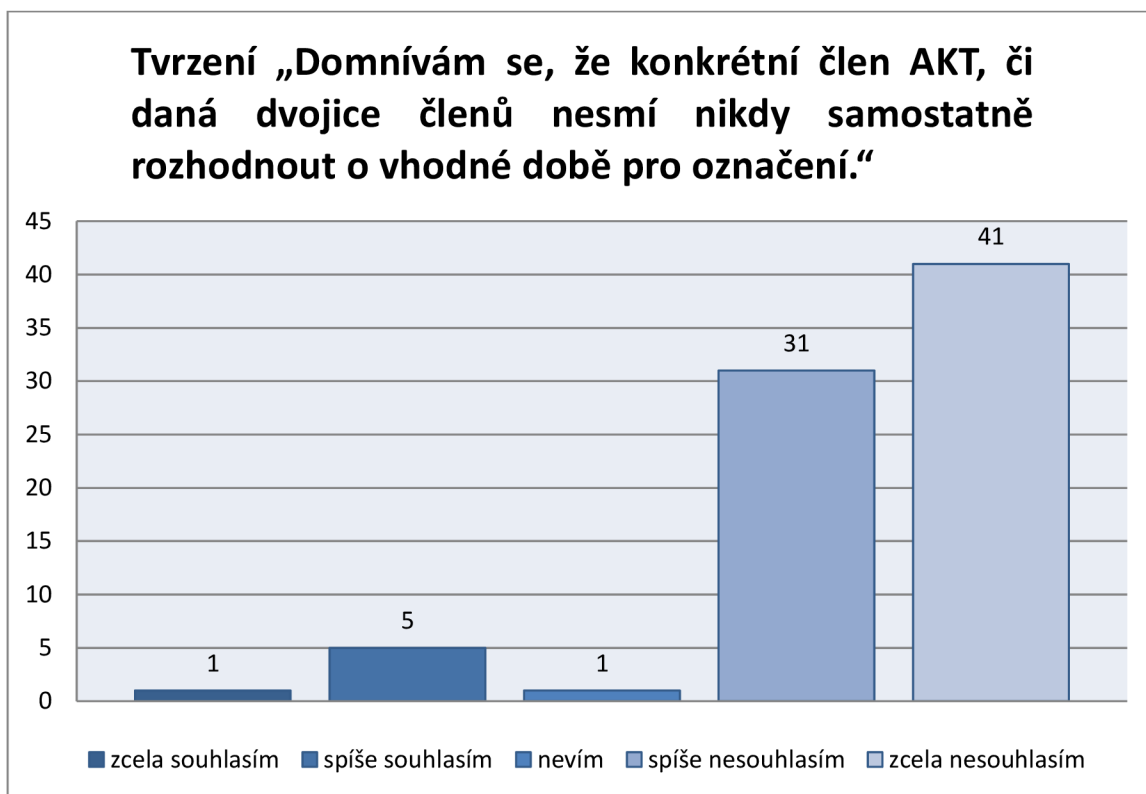
Tvrzení: „Domnívám se, že o tom, kdy dojde k označení členů AKT v průběhu bezpečnostního opatření, může rozhodnout velitel opatření, koordinátor AKT (člen pověřený velením na konkrétním opatření) nebo samotný člen AKT a to po vzájemné dohodě na základě aktuálního vývoje situace na bezpečnostním opatření,“ cílí na situace, kdy je aktuální situace průběžně a opakovaně konzultována napříč všemi úrovněmi (vedení – koordinátor – řadový člen a opačně) a na základě této komunikace je rozhodnuto. Zdánlivě se jedná o ideální model řešení, avšak v praxi to většinou není proveditelné. Zejména z důvodu vytíženosti velitele a nutnosti koordinace dalších složek, jež se bezpečnostního opatření účastní.

S variantou vzájemné mezistupňové komunikace souhlasila valná většina respondentů (89,9 %). Zcela souhlasilo 39 respondentů (49,4 %), spíše souhlasilo 32 respondentů (40,5 %), spíše nesouhlasili 4 respondenti (5,1 %), zcela nesouhlasili 2 respondenti (2,5 %) a variantu nevím zvolili také 2 respondenti. Z výsledků je patrné, že se taktéž pravděpodobně jedná o běžně používaný model spolupráce.

Graf č. 17 Vzájemná spolupráce členů, koordinátora a velitele na konečném rozhodnutí

Tvrzení: „Domnívám se, že konkrétní člen AKT, či daná dvojice členů nesmí nikdy samostatně rozhodnout o vhodné době pro označení,“ nabízí možnost absolutního zákazu samostatného rozhodování jednotlivých členů. S tímto zákazem nesouhlasí valná většina respondentů (91,1 %). Zcela nesouhlasí 41 respondentů (51,9 %), spíše nesouhlasí 31 respondentů (39,2 %), spíše souhlasí 5 (6,3 %) respondentů, zcela souhlasí 1 respondent (1,3 %) a možnost nevím označil opět 1 respondent. Možnost samostatného rozhodování je pro jednotlivé členy zjevně velmi důležitým aspektem jejich činnosti.

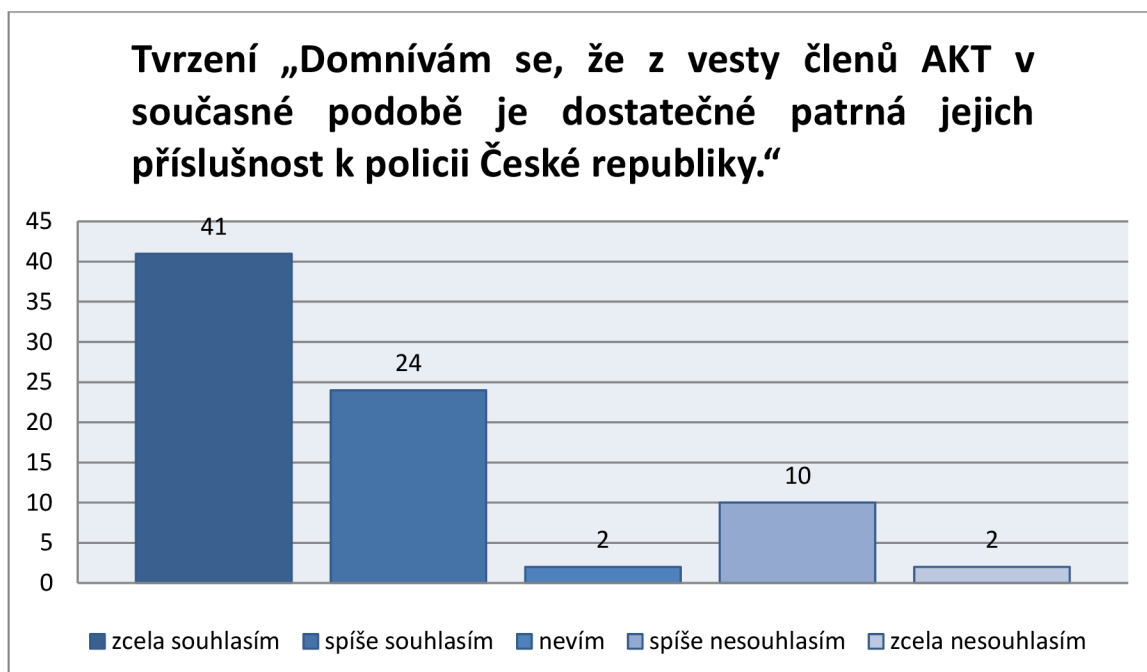

Graf č. 18 Zákaz samostatného rozhodování jednotlivých členů

5.5 Dostatečnost a vhodnost současné podoby vest členů antikonfliktního týmu.

V této výzkumné části byly rozpracovány otázky, které v souhrnu poskytnou odpověď na to, jestli je současná podoba vest členů antikonfliktního týmu vyhovující a dostačující? V této části není řešena funkčnost materiálu, či pohodlí při nošení, ale je zaměřena zejména na viditelnost, snadnou rozlišitelnost a pro veřejnost snadné přiřazení členů antikonfliktních týmů k Policii České republiky.

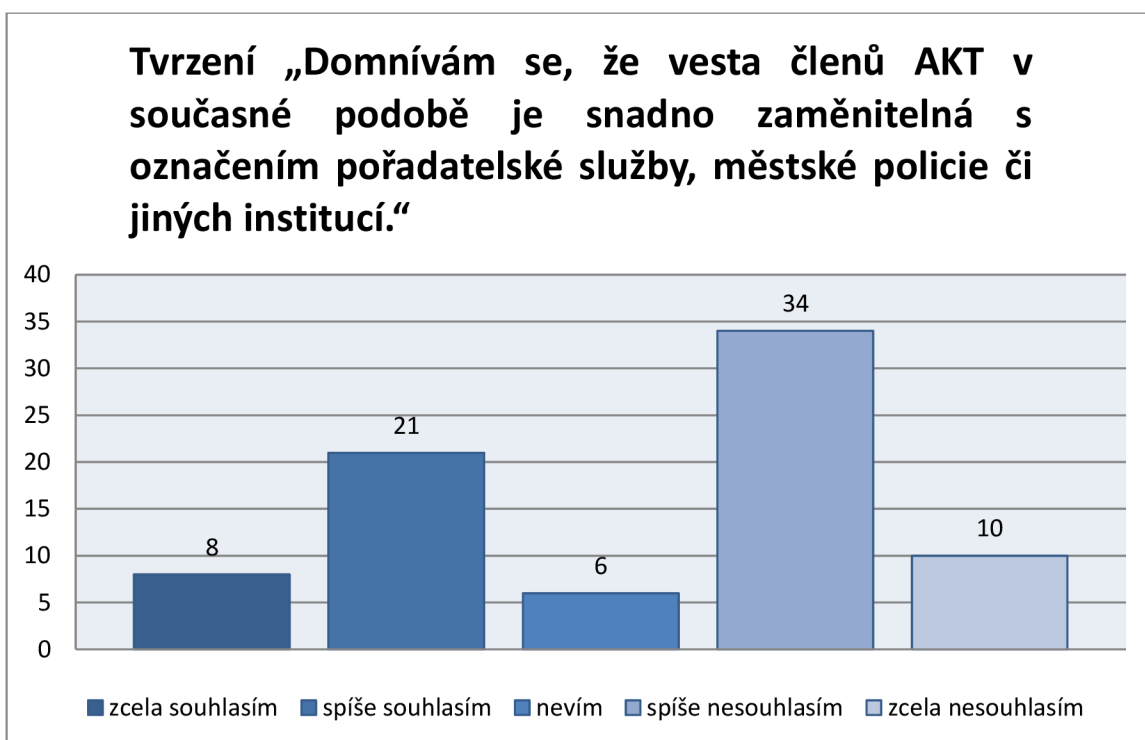
Tvrzení: „Domnívám se, že z vesty členů AKT v současné podobě je dostatečně patrná jejich příslušnost k policii České republiky,“ směřuje ke zjištění, zda je na první pohled patrné, že členové antikonfliktních týmů jsou zároveň příslušníci Policie České republiky. Z odpovědí plyne, že většina respondentů (82,3 %) se domnívá, že z vest je dostatečně čitelná příslušnost k Policii České republiky. S tímto tvrzením zcela souhlasilo 41 respondentů (51,9 %), spíše souhlasilo 24 respondentů (30,4 %), spíše nesouhlasilo 10 respondentů (12,7 %) a zcela nesouhlasili 2 respondenti (2,5 %). Odpověď nevím zvolili také 2 respondenti.

Graf č. 19 Z vest je dostatečně patrná příslušnost k Policii České republiky

Tvrzení: „Domnívám se, že vesta členů AKT v současné podobě je snadno zaměnitelná s označením pořadatelské služby, městské policie či jiných institucí,“ naráží na zkušenosti z praxe, kdy někteří účastníci shromáždění přicházejí k členům antikonfliktních týmů, se slovy: „S nějakou ochrankou se tady bavit nebudu, ty mi nemáš co říkat, co bych měl a neměl dělat.“ Takovou či podobnou větu jsem během opatření slyšela opakovaně i já. Z odpovědí respondentů je patrné, že si nejsou tvrzením o zaměnitelnosti s jinými subjekty zcela jisti, a většina (77,2 %) jich volila odpovědi ze středu spektra (spíše nesouhlasím, nevím a spíše souhlasím).

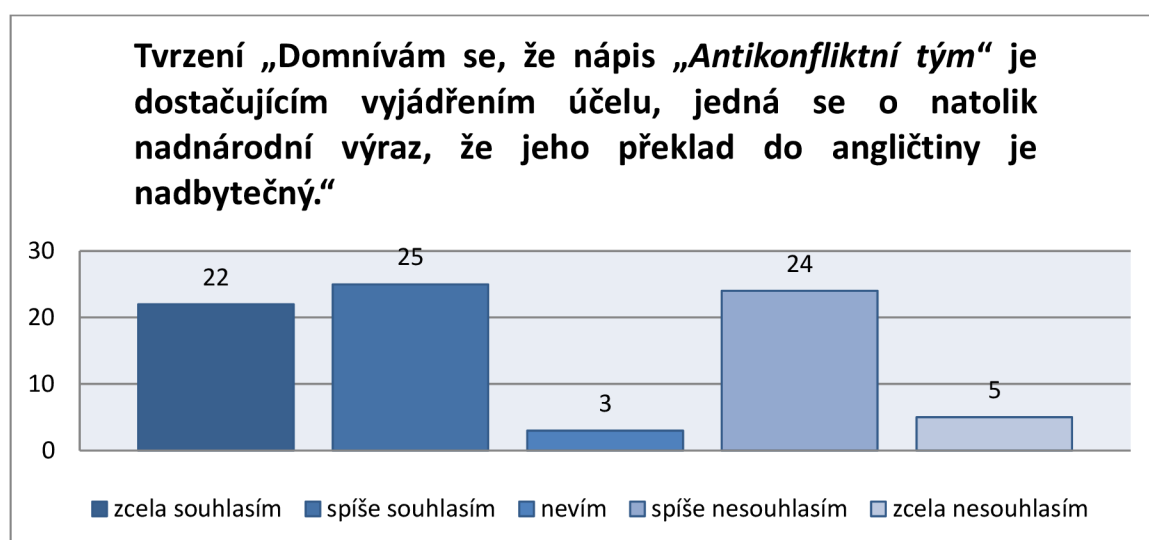
S tvrzením spíše nesouhlasilo 34 respondentů (43 %), spíše souhlasilo 21 respondentů (26,6 %), zcela nesouhlasilo 10 respondentů (12,7 %), zcela souhlasilo 8 respondentů (10,1 %) a odpověď nevím označilo 6 respondentů (7,6 %). V souhrnu však mírná většina (55,7 %) nesouhlasila s tím, že vesta antikonfliktního týmu je snadno zaměnitelná s jinými subjekty.

Graf č. 20 Zaměnitelnost členů antikonfliktních týmů s jinými subjekty

Tvrzení: „Domnívám se, že nápis „*Antikonfliktní tým*“ je dostačujícím vyjádřením účelu, jedná se o natolik nadnárodní výraz, že jeho překlad do angličtiny je nadbytečný,“ navazuje na v minulosti mnohokrát vedené diskuze, zda je nutné mít na vestách dvojjazyčné označení, nebo je dostačující český výraz. Tyto diskuze byly vedeny zejména před zavedení současné podoby vest a v době jejich zkušebního užívání, tedy v letech 2013–2014. Velmi často zazníval protiargument, že česky i anglicky zní název velmi podobně a že v rámci opatření se běžně nesetkáváme ve větší míře s cizinci. Nejčastější argument pro tehdy byl, že antikonfliktní týmy jsou a do budoucna ještě budou nasazovány i mimo území České republiky a jsou také využívány v rámci mezinárodních akcí konaných na našem území.

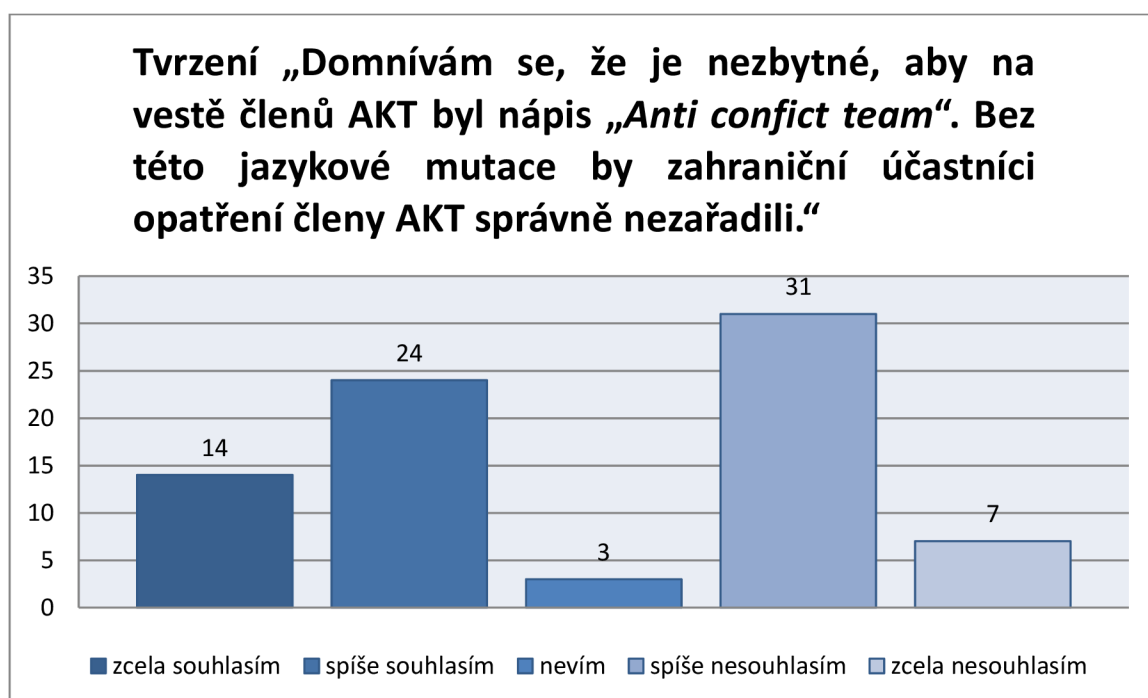
O tom, že ke shodě v otázce dvojjazyčného označení nedošlo ani po téměř 10 letech, svědčí odpovědi respondentů k tomuto tvrzení. Odpovědi se opět pohybují spíše v rovině středu (65,8 %) a jen mírně (59,4 %) převažuje názor, že překlad do angličtiny je nadbytečný. S tvrzením spíše souhlasilo 25 respondentů (31,6 %), spíše nesouhlasí 24 respondentů (30,4 %), zcela souhlasí 22 respondentů (27,8 %), zcela nesouhlasí 5 respondentů (6,3 %) a 3 respondenti označili odpověď nevíím. Pokud bychom opět při hodnocení přidávali vyšší váhu odpovědím „zcela“, např. je hodnotili 2 body, zatímco odpověď spíše pouze 1 bodem, došli bychom k výsledku, že většina respondentů (v poměru 69 bodů ku 34 bodům) s tvrzením, že česky nápis je dostatečný, souhlasí.

Graf č. 21 Překlad označení „Antikonfliktní tým“ je nadbytečný.

Tvrzení: „Domnívám se, že je nezbytné, aby na vestě členů AKT byl nápis „*Anti conflict team*“. Bez této jazykové mutace by zahraniční účastníci opatření členy AKT správně nezařadili,“ řeší obdobnou otázku jako předchozí tvrzení, ale zjišťuje, nezbytnost jazykové mutace. Částečně ověřuje konstantnost názorů respondentů dotazníku.

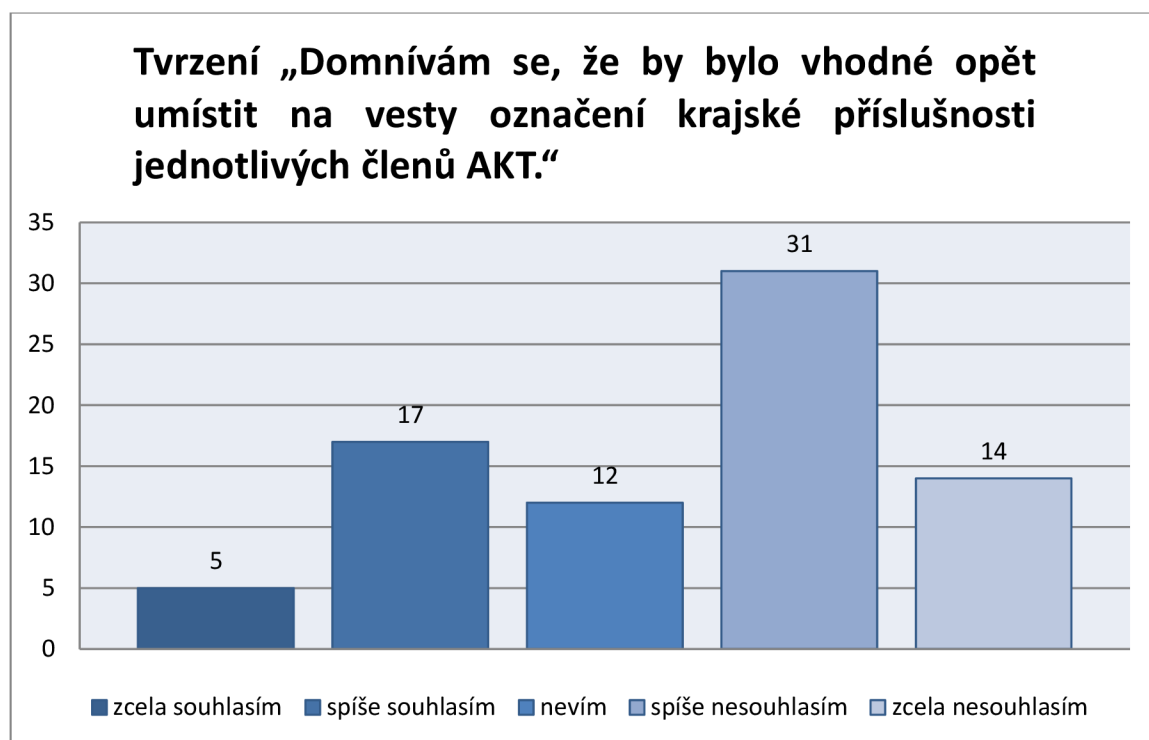
U tohoto tvrzení většina respondentů (69,6 %) opět volila pouze částečný souhlas či nesouhlas. Míra celkového souhlasu a nesouhlasu byla u tohoto tvrzení zcela vyrovnaná (38 a 38 respondentů). S tvrzením spíše nesouhlasilo 31 respondentů (39,2 %), spíše souhlasilo 24 respondentů (30,4 %), zcela souhlasilo 14 respondentů (17,7 %), zcela nesouhlasilo 7 respondentů (8,9 %) a 3 respondenti označili variantu nevím. Pokud bychom opět při hodnocení přidávali vyšší váhu odpovědím „zcela“, např. je hodnotili 2 body, zatímco odpověď spíše pouze 1 bodem, došli bychom k výsledku, že většina respondentů (v poměru 52 bodů ku 45 bodům) s tvrzením souhlasí, tedy chtějí cizojazyčný překlad. Výsledky otázek ohledně dvojjazyčnosti označení vest antikonfliktních týmů jsou protichůdné.

Graf č. 22 Na vestě antikonfliktních týmů by mělo být i označení v cizím jazyce.

Tvrzení: „Domnívám se, že by bylo vhodné opět umístit na vesty označení krajské příslušnosti jednotlivých členů AKT,“ pracuje s možností, vrátit se k historickému označení vest, které se používalo do roku 2014. Vzhledem k tomu, většina respondentů tohoto výzkumu (68,4 %) jsou členy antikonfliktních týmů do 10 let, nemohli v těchto starších modelech vest sloužit. Možná i díky tomuto faktoru většina respondentů (56,9 %) se znovuzavedením krajského označení nesouhlasila a velký podíl (15,2 %) z nich označilo variantu nevím.

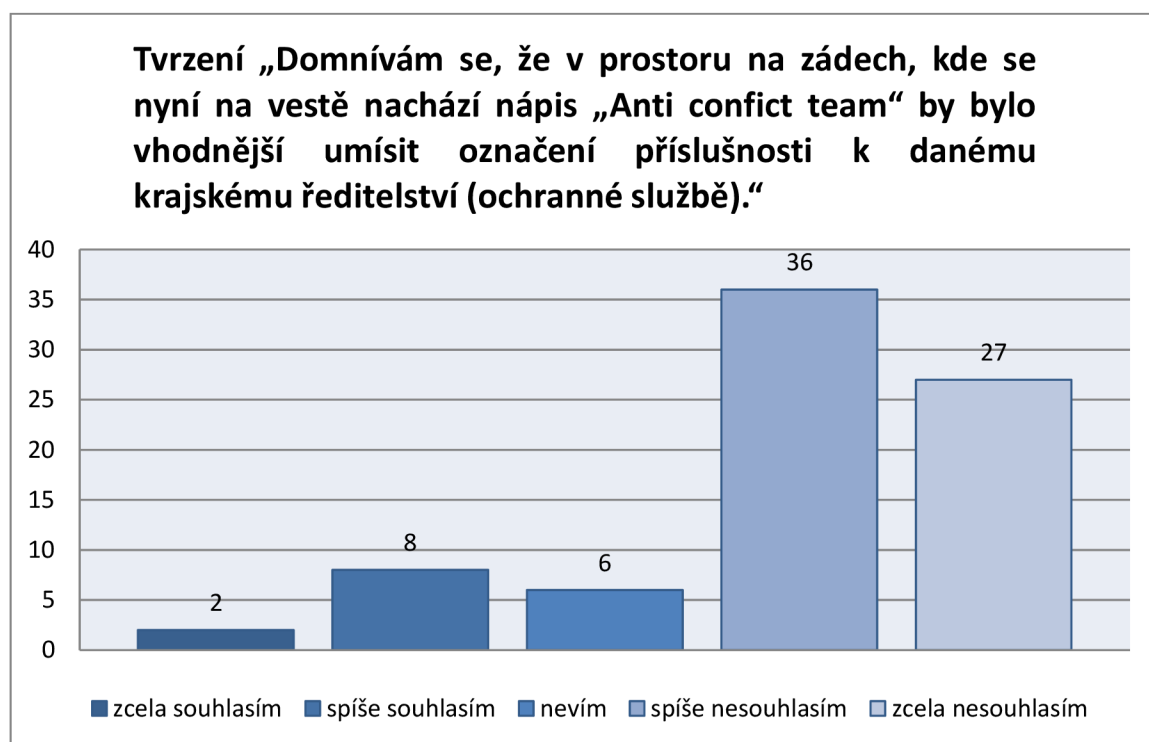
Spíše nesouhlasilo 31 respondentů (39,2 %), spíše souhlasilo 17 respondentů (21,5 %), zcela nesouhlasilo 14 respondentů (17,7 %), zcela souhlasilo 5 respondentů (6,3 %) a odpověď nevím označilo 12 respondentů (15,2 %).

Graf č. 23 Znovuzavedení označení krajské příslušnosti.

Tvrzení: „Domnívám se, že v prostoru na zádech, kde se nyní na vestě nachází nápis „Anti conflict team“ by bylo vhodnější umístit označení příslušnosti k danému krajskému ředitelství (ochranné službě),“ vycházelo z možnosti, že bude mezi respondenty panovat shoda v odstranění cizojazyčné varianty „Anti conflict team“ a zároveň v návratu k dříve používanému označení jednotlivých krajů. Jelikož se ale shoda v těchto ohledech výzkumem nepotvrdila, odpovídají tomu i odpovědi k tvrzení o možném umístění krajského označení. Převážná většina respondentů (79,8 %) vyjádřila svůj nesouhlas s tímto tvrzením.

Spíše nesouhlasilo 36 respondentů (45,6 %), zcela nesouhlasilo 27 respondentů (34,2 %), spíše souhlasilo 8 respondentů (10,1 %), zcela souhlasili pouze 2 respondenti (2,5 %) a možnost nevím označilo 6 respondentů (7,6 %). Mezi respondenty, kteří s tvrzením souhlasili, není z výsledků patrná žádná závislost na délce jejich služby či členství u antikonfliktního týmu.

Graf č. 24 Nahrazení nápisu „Anti conflict team“ krajoým označením.

5.6 Vlastní vyjádření respondentů k výzkumu

Závěrem dotazníku bylo respondentům anonymně umožněno vyjádřit se k řešené problematice. Jednalo se o nepovinnou otázku. Tuto možnost nakonec využilo pouze 5 respondentů, úplná vyjádření jsou součástí přílohy č. 1 této práce.

V této části se potvrdil názor, že doba kdy v době opatření nasazovat vestu je silně individuální a záleží to nejen na okolnostech, ale i druhu opatření.

Co se týče změny podoby vest, ze strany jednoho respondenta bylo navrženo umístění nápisu „POLICIE“ na lopatky, stejně jako je to u služebně - pracovního stejnokroje vzor 92 – tedy žlutý nápis na černém podkladu. Další z respondentů navrhuje modrý odstín vest, jenž byl zkoušen v pilotním programu, ale do užívání nakonec zařazen nebyl.

5.7 Shrnutí výsledků dotazníkového šetření

Tak jako v předchozí části, jsou i zde výsledky rozčleněny do logických celků dle výzkumných otázek.

- Jakým způsobem by měl být označen člen AKT v průběhu bezpečnostního opatření?

Na základě získaných odpovědí bylo zjištěno, že dle názoru jednotlivých členů by měli být členové v rámci opatření označeni. Provádění činnosti pouze v civilním oděvu, nebo pouze s rukávovou páskou je dle názoru respondentů nedostatečné. Jako ideální varianta, je dle jejich názoru vesta. Doplnění vesty rukávovou páskou či čepicí se znakem Policie České republiky není nutné (žádný s respondentů k tomuto názoru nevyjádřil plný souhlas). Ohledně výkonu činnosti v uniformě Policie České republiky vyjádřili respondenti významný nesouhlas.

- Kdy při bezpečnostním opatření by mělo dojít k označení členů AKT a kdo o něm rozhoduje?

Ohledně doby, po kterou by měli být členové při opatření označeni, pouze tři respondenti souhlasili s tím, aby tak bylo činěno po celou dobu opatření – tedy od vstupu na veřejnost až po ukončení opatření velitelem. Obecně panovala shoda v tom, že čas, kdy dojde k označení, nelze paušalizovat. Jedná se vždy o individuální rozhodnutí. Záleží přitom na druhu a smyslu opatření. O označení by dle výsledků dotazníku měli rozhodovat společně velitel opatření, koordinátor antikonfliktního týmu a jeho členové. Členům by měla být ponechána svobodná vůle, avšak právo rozhodnout dále zůstává ponecháno i veliteli.

- Je současná podoba vest členů antikonfliktního týmu vyhovující a dostačující?

Současná podoba vest antikonfliktního týmu je dle většiny respondentů dostačující. Je z ní dostatečně patrná příslušnost k Policii České republiky a není snadno zaměnitelná s vestami jiných subjektů. Co se týče jazykové mutace nápisů na vestách, zde jsou názory téměř rovnoměrně rozloženy. Polovina respondentů je proti anglickému označení a polovina je pro jeho ponechání. Otázky č. 21 a č. 22 zaměřené na tento problém vyšly protichůdně. K možnému návratu k označení krajské příslušnosti na vestách se respondenti stavějí odmítavě. Pouze menší část z nich bych znovuzavedení tohoto označení uvítala.

6 KVALITATIVNÍ VÝZKUM PROVEDENÝ NA ZÁKLADĚ KVANTITATIVNÍHO VÝZKUMU

Po dokončení kvantitativního výzkumu byl na jeho základě zahájen kvalitativní výzkum. Bylo vyhodnoceno dotazníkové šetření, kterým byl zjištěn názor dostupného vzorku členů antikonfliktních týmů. Tento názor byl zpracován a na základě něj byly vytvořeny otázky, které byly následně předestřeny policistům, kteří se sami účastní velení při bezpečnostních opatření. Konkrétní odpovědi jednotlivých velitelů jsou součástí přílohy č. 3 této práce. Otázky byly rozeslány respondentům v této podobě:

- Otázka č. 1: Dle výsledků dotazníkového šetření by členové antikonfliktního týmu měli nadále vykonávat činnost na bezpečnostním opatření v civilním oděvu a reflexní vestě AKT, bez přidání rukávové pásky POLICIE či pokrývky hlavy. Souhlasíte s tímto názorem?
- Otázka č. 2: Dle výsledků dotazníkového šetření by členové antikonfliktního týmu neměli vykonávat činnost na bezpečnostním opatření v uniformě Policie České republiky a reflexní vestě AKT. Jaký by podle Vás měl výkon v uniformě dopad na jejich činnost?
- Otázka č. 3: Dle výsledků dotazníkového šetření by členové antikonfliktního týmu neměli být označeni reflexní vestou AKT od začátku bezpečnostního opatření až do konce, ale o jejich označení by mělo být rozhodnuto dle aktuální situace a dle druhu bezpečnostního opatření. Jaký je Váš názor?
- Otázka č. 4: Dle výsledků dotazníkového šetření by o označení členů antikonfliktního týmu při opatření měl rozhodovat velitel opatření případně koordinátor AKT, avšak možnost rozhodnout se pro nasazení či svléknutí reflexní vesty AKT by měla být ponechána i jednotlivým členům. Kdo by podle Vás měl rozhodovat o označení antikonfliktního týmu při bezpečnostním opatření?
- Otázka č. 5: Dle výsledků dotazníkového šetření je současné provedení vest antikonfliktního týmu dostačující a vesty jsou během bezpečnostního opatření dobře rozlišitelné od ostatních subjektů. Jsou pro Vás při velení

opatření členové AKT snadno dohádatelní, nebo by Vám pomohlo jejich jiné odlišení?

- Otázka č. 6: V minulosti bylo na reflexních vestách AKT vytištěno, ke kterému krajskému ředitelství daný člen patří (obdobně jako označení přileb speciálních pořádkových jednotek). Dle výsledků dotazníkového šetření, není nutné toto označení na vesty znovu tisknout. Je pro Vás při velení opatření informace o krajské příslušnosti člena AKT užitečná?

Respondenti byli voleni tak, aby byl zastoupen reprezentativní vzorek z různých částí České republiky. Návratnost dotazníků byla přibližně 32 % (bylo osloveno 25 velitelů a koordinátorů a k otázkám se jich vyjádřilo 8). I přes relativně nízkou účast se podařilo získat odpovědi ze tří, z pohledu činnosti antikonfliktních týmů, nejvytíženějších krajských ředitelství – Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy, Krajské ředitelství Severomoravského kraje a Krajské ředitelství Jihomoravského kraje.

6.1 Vyhodnocení jednotlivých otázek kvalitativního výzkumu

První ze série otázek se zabývala tím, zda je nutné prvek reflexní vesty obohatit nějakým dalším rozlišujícím doplňkem, například rukávovou páskou nebo čepicí se znakem Policie České republiky. Respondenti z řad členů antikonfliktních týmů byli s označením reflexní vestou spokojeni a nepovažovali za nutné ji čímkoli doplňovat. S tímto názorem souhlasili i někteří oslovení velitelé a koordinátoři. Zazněl však i názor a contrario. A to, že člen antikonfliktního týmu stále je příslušníkem Policie České republiky a jako takový by měl být při výkonu služby řádně označen. Pakliže bude policista plnit úkoly v civilním oděvu, musí být řádně označen rukávovou páskou. Doplnění označení o rukávovou pásku během činnosti navrhl i další respondent, avšak až při nasazení reflexní vesty. Jeden z respondentů pak navrhuje, že rukávovou pásku by členové antikonfliktních týmů měli mít během opatření při sobě, tak, aby byli v případě potřeby ihned připraveni tuto nasadit. Nasazení pásky je dle něj z praktického hlediska snazší a rychlejší, než nasazení vesty. U použití pokrývky hlavy je třeba zmínit, že kombinace civilního oděvu a čepice se znakem Policie České republiky je v současné úpravě

v rozporu s interním aktem řízení. Nicméně nikdo z dotazovaných na nošení pokrývky hlavy netrval.

Druhá ze série otázek cílila na problematiku výkonu činnosti antikonfliktních týmů v uniformě Policie České republiky. Jak již bylo dříve uvedeno, v současné době je v České republice činnost vykonávána v civilním oděvu, v Evropě jsou však také státy, kde obdobná uskupení jako naše antikonfliktní týmy působí v uniformě tamější policie. Jedná se například o některé státy Spolkové republiky Německo, Velkou Británii nebo Nizozemí.³⁸ U této otázky panovala u respondentů naprostá shoda, všichni považovali za vhodné zachovat současný model – působení v civilním oděvu. Dle vyjádření respondentů by výkon činnosti v uniformě mohl působit kontraproduktivně. Uniforma působí na veřejnost represivně, což je u antikonfliktního týmu nežádoucí. S uniformou jsou spojeny zákroky. Kombinace uniformy a vesty antikonfliktního týmu by mohla na bezpečnostních opatřeních vyvolat nežádoucí reakce. Účastníci shromáždění by s členy antikonfliktního týmu v uniformách pravděpodobně nechtěli komunikovat. Neměli by k nim důvěru. Výkon bez služebního stejnokroje umožňuje dostat členy antikonfliktních týmů do blízkosti problémové situace bez většího povšimnutí účastníků, což jim umožňuje vytipovat osoby, se kterými je pak vhodné navázat kontakt a celkově pochopit situaci a aktuální náladu v davu.

Třetí ze série otázek je zaměřena na zjištění, kdy by mělo dojít k označení členů antikonfliktních týmů. Z kvantitativního výzkumu vzešlo, že toto posouzení je velmi individuální a odvozuje se od aktuální situace na bezpečnostním opatření. Jednotliví velitelé se u této otázky názorově rozcházejí. Zatímco někteří možnost práce s označením berou jako taktický prvek (tzv. low profile policing vs. high profile policing) a neoznačené členy antikonfliktních týmů berou jako zdroj informací z místa opatření, jiní se z důvodu transparentnosti přiklání k tomu, že antikonfliktní tým by měl být označen vestami po celou dobu opatření. Je na zvážení, zda pokud by byli členové označeni po celou dobu, tedy i na prázdném náměstí, na kterém byla hlášena demonstrace, zda to není kontraproduktivní

³⁸ KORYČANSKÝ, Martin. *Antikonfliktní týmy Policie ČR a v okolních zemích*. Praha 2021. ISBN-978-80-908139-1-5.

a v očích veřejnosti to nevyvolá negativní emoce (nadužívání policie a následný dopad na hospodaření státu). Od velitelů zaznělo také upozornění na jasné rozdělení rolí jednotlivých složek Policie České republiky, vyznačení rolí, pravomoci a odpovědnosti. Členové antikonfliktních týmů by neměli přebírat úlohu odhalovatelů Služby kriminální policie a vyšetřování. Prioritou by vždy měla zůstat činnost ve vestě a transparentní výkon.

Čtvrtá otázka měla za úkol zodpovědět, kdo na bezpečnostním opatření by měl rozhodovat o tom, že dojde k označení členů antikonfliktního týmu, případně jejich označení odvolá. Kvantitativní výzkum ukázal, že by o tomto měl rozhodovat velitel bezpečnostního opatření případně koordinátor týmu, ale možnost rozhodnutí by měla být ponechána i členům. Respondenti kvalitativní části výzkumem se jednomyslně shodli, že o tomto by vždy měl rozhodovat velitel. Výjimkou by mohla být situace, kdy hrozí např. napadení členů. Vždy však musí následovat splnění hlášené služby veliteli opatření. Role koordinátora antikonfliktního týmu by měla spočívat v tom, že kooperuje s vedoucím opatření, je jeho rádčem a konzultantem, přichází s návrhy a doporučeními. V situaci, kdy mezi velitelem opatření a koordinátorem antikonfliktního týmu nedojde ke shodě, rozhoduje vždy velitel, jelikož on je za opatření odpovědný.

Otázka pátá se zabývala tím, zda pro velitele vesty antikonfliktního týmu dostatečně viditelné, zda jsou v nich členové dobře dohádatelní, nebo by jim pomohlo jiné rozlišení. Většina dotazovaných je se současným provedením vest spokojená, změnu nepotřebují. Padl také názor, že velitel komunikuje s koordinátorem týmu, takže další rozlišení nepotřebuje. Jeden z velitelů upozornil na situaci, ke které dochází zejména ve večerních hodinách, při nasvícení prostoru nebo použití zvláštního výstražného světla modré nebo modré a červené barvy. Tehdy jsou vesty členů antikonfliktních týmů snadno zaměnitelné např. s vestami s označením PRESS. Navrhoval by pokrývku hlavy s reflexními prvky v barevném provedení vest antikonfliktního týmu. Jiný velitel navrhuje jako odlišující prvek přidání rukávové pásky POLICIE.

Poslední otázka se zabývala tím, zda by nebylo vhodné přidat na reflexní vesty antikonfliktního týmu rozlišení krajské příslušnosti daných členů. Z výzkumu vyplynulo, že každý identifikační prvek se hodí, zejména při pozdějším

vyhodnocování bezpečnostního opatření, či při řešení případných stížností. Někteří za problém dneška nepovažují označení, ale spojení - čímž narážejí na funkčnost radiostanic na území jiných krajských ředitelství, případně dostupnost techniky (příposlechy, bluetooth systémy, skryté ovladače a jiné) pro jednotlivé členy antikonfliktních týmů. V rámci výzkumu zazněl také názor, o možnosti taktického zneužití informace o krajské příslušnosti na vestách antikonfliktních týmů. Například v situaci, kdy by účastníci shromáždění využili, že daný policista nemá dostatečnou místní znalost. Odpovědi respondentů na tuto otázku lze shrnout větou – krajské označení by mělo využít, ale nepovažujeme ho za nezbytné.

7 VLASTNÍ NÁVRHY A DOPORUČENÍ K OZNAČENÍ ČLENŮ ANTIKONFLIKTNÍCH TÝMŮ

V průběhu práce byly hodnoceny poznatky získané názory respondentů, v závěru si však dovolím uvést několik svých poznatků přímo z praxe. Za dobu své aktivní činnosti jsem se jako členka antikonfliktního týmů zúčastnila přibližně stovky bezpečnostních opatření různého charakteru (doprovody fanoušků na sportovní utkání, politické demonstrace, proti covidové demonstrace, shromáždění v budově soudu, narušení divadelního představení i pochodů hrdosti či pochodů za legalizaci zakázaných látek. U antikonfliktního týmu působím od roku 2013, takže jsem zažila výkon činnosti i ve starších typech reflexních vest.

Jelikož opatření probíhají po celý rok, v různých klimatických podmínkách, musí tomu členové antikonfliktních týmů přizpůsobit své vybavení. Takřka každý člen nosí na opatření nějakou ledvinku či tašku, do které může uschovat vestu, prostředky osobní ochrany a třeba doklady. Často mají takovéto ledvinky členové hromadně přiděleny, nebo darovány od svých krajských ředitelství. Jsou to však právě tato zavazadla, která ve výsledku znesnadňují identifikaci členů antikonfliktních týmů. Během opatření jsem pořídila dvě níže přiložené fotografie.

Obrázek č. 4 Vlastní fotografie z opatření

Obrázek č. 5 Vlastní fotografie z opatření

Na obou fotografiích je zcela překrytý nápis „POLICIE“ na zádech policisty. Toto překrytí rozhodně nelze vyčítat přímo konkrétním policistům, dle mého názoru je na vině spíše nevhodné umístění tohoto nápisu. Další věc, která je z fotografií patrná, je nečitelnost, až neviditelnost nápisu „ANTI CONFLICT TEAM“. Osobně bych se přikláněla k jeho odstranění. Na jeho místo bych umístila nápis „ANTIKONFLIKTNÍ TÝM“ na modrém podkladu a místo původního modrého čtverce bych vložila velký, z dálky čitelný nápis „POLICIE“. Provedení nápisu policie by mohlo být stejně jako na čelní straně vesty odnímatelné (na suchý zip) a mohlo by mít totožnou podobu jako u služebně-pracovního stejnokroje vzor 92, tedy žlutý nápis na černém podkladu. Nápis POLICIE by bylo vhodné umístit do nižší části lopatek, aby nemohlo dojít k jeho překrytí kapucí. Tímto způsobem by dle mého pohledu byla dostatečně patrná příslušnost členů k Policii České republiky a nikdo by nemohl namítat, že přistupoval zezadu a tedy nevěděl, že se nejedná o civilistu v reflexní vestě.

Dalším způsobem, jak zajistit nezaměnitelnost členů antikonfliktních týmů, respektive jejich vest, je jít stejnou cestou jako Rakousko. Zde jsou určité odstíny reflexních vest určeny pouze členům IZS a jejich barvu nesmějí používat civilní osoby. Tato cesta by však byla zdlouhavá a legislativně náročná, nepovažuji ji proto za vhodnou.

V rámci práce několikrát ze strany respondentů zaznělo doporučení k užívání reflexní rukávové pásky s nápisem „POLICIE“. Domnívám se, že toto řešení není příliš vhodné. Vzhledem k nedávné minulosti České republiky by mohla v některých, zejména starších, účastnících demonstrací vyvolat negativní reakce. Nošení takovéto pásky před nasazením vest by jim mohly připomenout ty s nápisy „VB“ (Veřejná bezpečnost) případně „PS-VB“ (Pomocná stráž – Veřejné bezpečnosti). Je velmi pravděpodobné, že takové osoby by pak s antikonfliktními odmítali jakkoli komunikovat a spolupracovat.

ZÁVĚR

Diplomová práce na téma „*Identifikace členů antikonfliktních týmů Policie České republiky v rámci bezpečnostních opatření*“ se v úvodu teoretické části obecně věnuje problematice antikonfliktních týmů, jako zvláštní součásti Policie České republiky, a to od doby jejich vzniku až po současnost. Práce nastínila jaké je jejich uplatnění v rámci Policie, kde mají působnost a jaká je náplň jejich práce. Následně se zabývá problematikou členství v antikonfliktních týmech, podmínkami výběru do týmu a vzdělávání jednotlivých členů. Obsah dalších kapitol se již zaměřuje na meritum věci, označování členů antikonfliktních týmů při výkonu jejich profese a to chronologicky, od využití prvních reflexních vest, až po označení využívané v současnosti.

Výzkumná část diplomové práce se zaměřila na hledání odpovědí na stanovené výzkumné otázky. K zjištění relevantních výsledků byla zvolena kombinace kvantitativního a kvalitativního výzkumu, který byl realizován formou dotazníku a on-line rozhovoru. Dotazník byl distribuován mezi současné řadové členy antikonfliktních týmů Policie České republiky, zatímco rozhovory byly provedeny s veliteli bezpečnostních opatření pořádaných na území České republiky.

Na základě výsledků výzkumu vyplývá, že by nebylo vhodné, provádět činnosti antikonfliktních týmů ve stejnokroji Policie České republiky, protože by to mohlo mít za následek narušení důvěry veřejnosti v tuto složku a znesnadnit tak komunikaci s občany. Antikonfliktní týmy jako takové by tak ztratily svou využitelnost a mohly by být zcela zrušeny. Členové antikonfliktních týmů jsou ve stávajících vestách pro velitele bezpečnostních opatření dostatečně viditelní a rozlišitelní.

Dalším důležitým zjištěním, které pomohly odhalit výsledky šetření je fakt, že o tom, kdy dojde k označení členů antikonfliktních týmů má rozhodovat vždy zásadně velitel daného bezpečnostního opatření, kterému jako poradní hlas může sloužit koordinátor antikonfliktního týmu. Z taktického hlediska není ve většině případů vhodné, aby byli členové antikonfliktních týmů označeni po celou dobu bezpečnostního opatření. Velitel by měl o tom rozhodnout až po zhodnocení situace na místě a podle jejího aktuálního vývoje. Výjimku může tvořit například

situace, kdy antikonfliktní tým očekává na nádraží příjezd fotbalových fanoušků, zde je naopak označení vhodné již od samého začátku.

Zpracováním výsledků a jejich vyhodnocením bylo zjištěno, že odpovědi na stanovené výzkumné otázky byly zodpovězeny v plném rozsahu. Vyplyvá z toho tedy fakt, že současný způsob označení členů antikonfliktních týmů je dle odpovědí respondentů dostatečný, bylo by jej však možné dle některých ještě vylepšit.

V současné době není pro vedoucí a zástupce vedoucích oddělení Policie České republiky vytvořeno žádné komplexní metodické doporučení či výukový materiál, jak využít antikonfliktní týmy v praxi. Této problematice není věnována pozornost ani na kurzech určených pro vedoucí a zástupce vedoucích oddělení Policie ČR. Z výsledků výzkumu je patrné, že ohledně nasazení antikonfliktních týmů na bezpečnostních opatřeních se jednotliví velitelé rozhodovali individuálně a dle vlastního uvážení. Vzhledem k tomu, že každý vedoucí či zástupce vedoucího oddělení Policie České republiky, se může kdykoliv v rámci výkonu služby stát i velitelem bezpečnostního opatření, bylo by vhodné k této problematice zpracovat metodické doporučení a ty následně zařadit do vzdělávacího programu.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie

GOSCHIN, Grit. *Anti-Konflikt-Teams in Berlin – Konzeption und Einsatzerfahrungen*. Deutsches Polizeiblatt für die Aus-und Fortbildung, 2005, roč. 23, č. 1.

HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7367-040-2

HOLGERSSON, Stefan. *Dialogue Police Experiences, observations and opportunities*, Stockholm: RPS Rapport, 2010. ISSN 0283-1171

KORYČANSKÝ, Martin. *Antikonfliktní týmy Policie ČR a v okolních zemích*. [Praha]: Ředitelství služby pořádkové policie Policejního Prezidia České republiky, 2021. ISBN 978-80-908139-1-5.

MACEK, Pavel a ZÁMEK, David. *Policie a hromadná narušení veřejného pořádku*. Praha 2007. ISBN 978-80-7251-264-5

MICHALICOVÁ, Gabriela. *KŘP hl. m. Prahy – AKT 2007-2017*, Praha 2017

INTERNATIONAL WORKSHOP OF ANTIKONFLICT TEAMS. *Form on the Basic Structure of Your Police (Anticonflict, Communication Team, Dialog team, Peace Unit, etc.). Current challenges in Europe Union*, ŘSCPP PPČR. Prague 2016, online

MOTEJL, Otakar. *Stanovisko veřejného ochránce práv k CzechTeku 2005*, Brno 2006, [online]

PILZ, Gunter. *Fans und Polizei – ein Plädoyer für Kommunikation statt Konfrontation*, [online]

Zákonné a podzákonné normy

Zákon č. 84/1990 Sb., *o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů*

Zákon č. 239/2000 Sb., *o integrovaném záchranném systému*

Zákon č. 361/2003 Sb., *o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů*

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 212/2008, *o služebních stejnokrojích Policie České republiky (stejnokrojový předpis)*

Zákon č. 273/2008 Sb. *o Policii České republiky* v posledním znění

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 10/2009, *o zajišťování vnitřního pořádku*

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 180/2012, *o plnění základních úkolů služby pořádkové policie*

Pokyn policejního prezidenta č. 130/2020, *o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti* ve znění Pokynu policejního prezidenta č. 289/2022

Oznámení náměstka Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje pro vnější službu č. 1 ze dne 24. března 2023.

GALAŠ, Radek. *Community Policing pro členy antikonfliktních týmů Policie ČR*, skripta pro členy AKT. VPŠ MV Brno, 2008.

KROUŽIL, Milan. *Vyhodnocení efektivity modelu AKT v rámci policejních opatření*, Praha: ŘSPP, 2006, online

MICHALCOVÁ, Gabriela. *Vyhodnocení pilotního projektu antikonfliktního týmu Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy – nové barevné označení reflexních vest*, Praha 2. února 2012, online

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM, *Specializační kurz pro přípravu členů antikonfliktních týmů Policie ČR*, kódové označení P2/0170, MV ČR, 2022.

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM, *Kurz další odborné přípravy členů antikonfliktních týmů Policie ČR*, kódové označení P3/0045, MV ČR, 2011.

Webové stránky a elektronické zdroje

iDNES.cz: <https://www.idnes.cz/>

Ministerstvo vnitra České republiky: <https://www.mvcr.cz/>

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky: <https://www.minv.sk/>

Policie České republiky: <https://www.policie.cz/>

Polizei Sachsen: <https://www.polizei.sachsen.de/>

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1 Vesta antikonfliktního týmu vzor 2006	21
Obrázek č. 2 Vesta antikonfliktního týmu pilotní projekt 2011	23
Obrázek č. 3 Vesta antikonfliktního týmu vzor 2014	24
Obrázek č. 4 Vlastní fotografie z opatření	60
Obrázek č. 5 Vlastní fotografie z opatření	60

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1 pohlaví respondentů	30
Graf č. 2 věk respondentů	31
Graf č. 3 délka služby respondentů u Policie České republiky (v letech)	32
Graf č. 4 délka členství u antikonfliktního týmu (v letech)	33
Graf č. 5 místo služebního působiště respondentů výzkumu	33
Graf č. 6 prohlášení o příslušnosti k antikonfliktnímu týmu	34
Graf č. 7 označení rukávovou páskou Policie	35
Graf č. 8 označení vestou antikonfliktního týmu	36
Graf č. 9 označení vestou antikonfliktního týmu v kombinaci s rukávovou páskou	37
Graf č. 10 označení vestou antikonfliktních týmů a dalšími rozlišovacími prvky	38
Graf č. 11 Varianta činnosti v uniformě Policie České republiky a vestě antikonfliktního týmu	39
Graf č. 12 Označení po celou dobu bezpečnostního opatření	40
Graf č. 13 Označení až před započítáním činnosti	41
Graf č. 14 O označení by měl rozhodovat výhradně velitel	42
Graf č. 15 O označení by měl rozhodovat koordinátor či pověřený člen	43
Graf č. 16 O označení si rozhodují sami členové na základě aktuální situace ...	44
Graf č. 17 Vzájemná spolupráce členů, koordinátora a velitele na konečném rozhodnutí	45
Graf č. 18 Zákaz samostatného rozhodování jednotlivých členů	46
Graf č. 19 Z vest je dostatečně patrná příslušnost k Policii České republiky	47
Graf č. 20 Zaměnitelnost členů antikonfliktních týmů s jinými subjekty	48
Graf č. 21 Překlad označení „Antikonfliktní tým“ je nadbytečný.	49
Graf č. 22 Na vestě antikonfliktních týmů by mělo být i označení v cizím jazyce.	50
Graf č. 23 Znovuzavedení označení krajské příslušnosti.	51
Graf č. 24 Nahrazení nápisu „Anti conflict team“ krajským označením.	52

PŘÍLOHA 1 - SOUHLAS S POUŽITÍM FOTOGRAFIE PRO ÚČELY DIPLOMOVÉ PRÁCE

V souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) uděluji souhlas k využití mé fotografie pro účely zpracování diplomové práce *„Identifikace členů antikonfliktních týmů Policie České republiky v rámci bezpečnostních opatření“*.

V Brně, dne 08.02.2024

plk. Ing. Mgr. Gabriela Michalcová, MBA

zástupce vedoucího odboru služby pořádkové
policie Krajského ředitelství policie hlavního města
Prahy

PŘÍLOHA 2 – VYJÁDŘENÍ RESPONDENTŮ K PROBLEMATICE OZNAČENÍ ANTIKONFLIKTNÍCH TÝMŮ

- *„Pokud se jedná o opatření např. opatření prezident tak zde se používá vesta jen v případě možného narušení opatření, kdy zde je akt instruován, kdy tuto vestu nasadit a rozhoduje sám, jinak při opatřeních doprovodu fanoušků, shromáždění o nasazení vest rozhoduje koordinátor, případně velitel opatření.“*
- *„Označení policistů AKT je v této době dostačující, diskuze by byla možná zejména v oblasti sjednocení typu “civilního” oblečení s prvky AKT (ale vždy záleží na typu opatření).“*
- *„Na záda vesty by bylo nejlepší dát klasický velký nápis POLICIE jako je na čerňákách.“*
- *„Jen bych rad podotknul, že vestu bereme na sebe s ohledem na vývoj situace, pokud nepřijde rozkaz od vedoucího akt v daném opatření a uznáme za vhodné, nahazujeme vestu sami, sundáváme ji především pro naši bezpečnost, tedy když není aktuální práce pro nás, jelikož ne vždy máme zázemí, kam se schovat a jdeme mezi lidi v utajení.“*
- *„Dle mého názoru bylo nejvhodnější barevné provedení vést AKT v modré barvě, která bohužel skončila pouze u pilotního testování. Zvolený odstín modré byl natolik výrazný, že i v davu bylo snadné dohledání člena AKT a předešlo se zmíněné záměně se členem pořadatelské služby, nebo strážníkem MP. Dalším nesporným kladem modré barvy, byla absence mušek, které v letních měsících dokáží člena AKT v současném žlutém provedení notně potrápít.“*

PŘÍLOHA 3 – VZOROVÝ DOTAZNÍK KVANTITATIVNÍHO VÝZKUMU

Kvantitativní dotazník k diplomové práci „Identifikace členů antikonfliktních týmů Policie České republiky v rámci bezpečnostních opatření“

1. Pohlaví

muž žena

2. Věk (v letech)

18-25 26-35 36-45 46-55 56 a více

3. Délka služby u PČR (v letech)

0-5 6-10 11-15 16-20 21-25 26 a více

4. Délka členství u AKT (v letech)

0-5 6-10 11-15 16-20

5. Místo služebního působiště

- Ochranná služba Policie České republiky
- Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje
- Krajské ředitelství policie Zlínského kraje
- Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje
- Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje
- Krajské ředitelství policie kraje Vysočina
- Krajské ředitelství policie Pardubického kraje
- Krajské ředitelství policie Královéhradeckého kraje
- Krajské ředitelství policie Libereckého kraje
- Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje
- Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje
- Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje
- Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje
- Krajské ředitelství policie Středočeského kraje
- Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy

Označte, do jaké míry souhlasíte s následujícími tvrzeními:

6. „Domnívám se, že je zcela dostačující, aby se člen AKT označil ústním prohlášením příslušnosti k AKT a předložením služebního průkazu PČR

zcela souhlasím - spíše souhlasím - nevím - spíše nesouhlasím - zcela nesouhlasím

7. „Domnívám se, že je zcela dostačující, aby byl člen AKT označen rukávovou páskou policie a současně se prokázal ústním prohlášením příslušnosti k AKT.“

zcela souhlasím - spíše souhlasím - nevím - spíše nesouhlasím - zcela nesouhlasím

8. „Domnívám se, že je zcela dostačující, aby byl člen AKT označen vestou AKT a případně svou příslušnost potvrdil ještě ústním prohlášením“

zcela souhlasím - spíše souhlasím - nevím - spíše nesouhlasím - zcela nesouhlasím

9. „Domnívám se, že samotná vesta AKT není dostačující rozlišovací prvek, je nutné, aby krom jí měl člen AKT také rukávovou pásku Policie.“

zcela souhlasím - spíše souhlasím - nevím - spíše nesouhlasím - zcela nesouhlasím

10. „Domnívám se, že samotná vesta AKT není dostačující rozlišovací prvek, je nutné, aby krom jí měl člen AKT také rukávovou pásku Policie a čepici s kšiltem s označením Policie.“

zcela souhlasím - spíše souhlasím - nevím - spíše nesouhlasím - zcela nesouhlasím

11. „Domnívám se, že samotná vesta AKT není dostačující rozlišovací prvek, je nutné, aby pod vestou členové AKT místo civilního oděvu nosili uniformu PČR.“

zcela souhlasím - spíše souhlasím - nevím - spíše nesouhlasím - zcela nesouhlasím

12. „Domnívám se, že členové AKT by měli být označeni po celou dobu bezpečnostního opatření, od zahájení až do ukončení.“

zcela souhlasím - spíše souhlasím - nevím - spíše nesouhlasím - zcela nesouhlasím

13. „Domnívám se, že členové AKT nemusejí být označeni po celou dobu opatření, vždy by se však měli označit, pokud vstupují do komunikace s protistranou.“

zcela souhlasím - spíše souhlasím - nevím - spíše nesouhlasím - zcela nesouhlasím

14. „Domnívám se, že o tom, kdy dojde k označení členů AKT v průběhu bezpečnostního opatření, rozhoduje vždy a pouze velitel daného opatření.“

zcela souhlasím - spíše souhlasím - nevím - spíše nesouhlasím - zcela nesouhlasím

15. „Domnívám se, že o tom, kdy dojde k označení členů AKT v průběhu bezpečnostního opatření, rozhoduje vždy a pouze koordinátor AKT, případně člen AKT pověřený velením v rámci daného opatření.“

zcela souhlasím - spíše souhlasím - nevím - spíše nesouhlasím - zcela nesouhlasím

16. „Domnívám se, že o tom, kdy dojde k označení členů AKT v průběhu bezpečnostního opatření, rozhoduje konkrétní člen, případně dvojice členů na základě jejich pocitu a aktuálního vývoje situace na bezpečnostním opatření.“

zcela souhlasím - spíše souhlasím - nevím - spíše nesouhlasím - zcela nesouhlasím

17. „Domnívám se, že o tom, kdy dojde k označení členů AKT v průběhu bezpečnostního opatření, může rozhodnout velitel opatření, koordinátor AKT (člen pověřený velením na konkrétním opatření) nebo samotný člen AKT a to po vzájemné dohodě na základě aktuálního vývoje situace na bezpečnostním opatření.“

zcela souhlasím - spíše souhlasím - nevím - spíše nesouhlasím - zcela nesouhlasím

18. „Domnívám se, že konkrétní člen AKT, či daná dvojice členů nesmí nikdy samostatně rozhodnout o vhodné době pro označení.“

zcela souhlasím - spíše souhlasím - nevím - spíše nesouhlasím - zcela nesouhlasím

19. „Domnívám se, že z vesty členů AKT v současné podobě je dostatečné patrná jejich příslušnost k policii České republiky.“

zcela souhlasím - spíše souhlasím - nevím - spíše nesouhlasím - zcela nesouhlasím

20. „Domnívám se, že vesta členů AKT v současné podobě je snadno zaměnitelná s označením pořadatelské služby, městské policie či jiných institucí.“

zcela souhlasím - spíše souhlasím - nevím - spíše nesouhlasím - zcela nesouhlasím

21. „Domnívám se, že nápis „*Antikonfliktní tým*“ je dostačujícím vyjádřením účelu, jedná se o natolik nadnárodní výraz, že jeho překlad do angličtiny je nadbytečný.“

zcela souhlasím - spíše souhlasím - nevím - spíše nesouhlasím - zcela nesouhlasím

22. „Domnívám se, že je nezbytné, aby na vestě členů AKT byl nápis „*Anti conflict team*.“

zcela souhlasím - spíše souhlasím - nevím - spíše nesouhlasím - zcela nesouhlasím

23. „Domnívám se, že by bylo vhodné opět umístit na vesty označení krajské příslušnosti jednotlivých členů AKT.“

zcela souhlasím - spíše souhlasím - nevím - spíše nesouhlasím - zcela nesouhlasím

24. „Domnívám se, že v prostoru na zádech, kde se nyní na vestě nachází nápis „*Anti conflict team*“ by bylo vhodnější umístit označení příslušnosti k danému krajskému ředitelství (ochranné službě).“

zcela souhlasím - spíše souhlasím - nevím - spíše nesouhlasím - zcela nesouhlasím

25. Zde můžete sdělit své další podněty a poznatky ke zkoumanému tématu

PŘÍLOHA 4 - VZOROVÝ DOTAZNÍK KVALITATIVNÍHO VÝZKUMU

Kvalitativní dotazník k diplomové práci „Identifikace členů antikonfliktních týmů Policie České republiky v rámci bezpečnostních opatření“

Otázka č. 1: Dle výsledků dotazníkového šetření by členové antikonfliktního týmu měli nadále vykonávat činnost na bezpečnostním opatření v civilním oděvu a reflexní vestě AKT, bez přidání rukávové pásky POLICIE či pokrývky hlavy. Souhlasíte s tímto názorem?

Otázka č. 2: Dle výsledků dotazníkového šetření by členové antikonfliktního týmu neměli vykonávat činnost na bezpečnostním opatření v uniformě Policie České republiky a reflexní vestě AKT. Jaký by podle Vás měl výkon v uniformě dopad na jejich činnost?

Otázka č. 3: Dle výsledků dotazníkového šetření by členové antikonfliktního týmu neměli být označeni reflexní vestou AKT od začátku bezpečnostního opatření až do konce, ale o jejich označení by mělo být rozhodnuto dle aktuální situace a dle druhu bezpečnostního opatření. Jaký je Váš názor?

Otázka č. 4: Dle výsledků dotazníkového šetření by o označení členů antikonfliktního týmu při opatření měl rozhodovat velitel opatření případně koordinátor AKT, avšak možnost rozhodnout se pro nasazení či svléknutí reflexní vesty AKT by měla být ponechána i jednotlivým členům. Kdo by podle Vás měl rozhodovat o označení antikonfliktního týmu při bezpečnostním opatření?

Otázka č. 5: Dle výsledků dotazníkového šetření je současné provedení vest antikonfliktního týmu dostačující a vesty jsou během bezpečnostního opatření dobře rozlišitelné od ostatních subjektů. Jsou pro Vás při velení opatření členové AKT snadno dohádatelní, nebo by Vám pomohlo jejich jiné odlišení?

Otázka č. 6: V minulosti bylo na reflexních vestách AKT vytištěno, ke kterému krajskému ředitelství daný člen patří (obdobně jako označení přílebk speciálních pořádkových jednotek). Dle výsledků dotazníkového šetření, není nutné toto označení na vesty znovu tisknout. Je pro Vás při velení opatření informace o krajské příslušnosti člena AKT užitečná?

PŘÍLOHA 5 – ODPOVĚDI POLICISTŮ PODÍLEJÍCÍCH SE NA VELENÍ BEZPEČNOSTNÍCH OPATŘENÍ

kpt. Mgr. Petr FLORIÁN, vrchní komisař Městského ředitelství policie Brno

Otázka č. 1: Ano souhlasím.

Otázka č. 2: Souhlasím. Kombinace vhodného civilního oděvu doplněného o vnější označení příslušnosti k antikonfliktního týmu oproti uniformě doplněné o vnější označení antikonfliktního týmu by spíše působilo kontraproduktivně. Pro klienty tedy občany, přicházející do kontaktu s příslušníky policie v uniformě s označením antikonfliktní tým by mohlo docházet k záměně rolí a tím i k devalvaci smyslu činnosti antikonfliktního týmu na místě a v budoucnu.

Otázka č. 3: Souhlasím. Jedná se o taktický prvek (high profile policing x low profile policing).

Otázka č. 4: Jednoznačně velitel opatření. S výjimkou, kdy to vyžaduje situace a souhlasu velitele opatření není možné opatřit.

Otázka č. 5: Současný vzor vest antikonfliktního týmu je plně dostačující.

Otázka č. 6: Vnější označení k příslušnosti krajského ředitelství policie na vestách antikonfliktního týmu je zbytečný prvek. Pro samotné organizování činnosti nasazených policistů antikonfliktního týmu je spíše rozhodující jejich erudice a schopnost řešení konfliktních situací smířčí cestou než jejich vnější označení krajské příslušnosti oproti vnějšímu označení policistů pořádkových jednotek, které plní odlišené úkoly a mají odlišnou taktiku řešení mimořádných událostí, které mohou narušit nebo narušují veřejný pořádek.

plk. Mgr. Bc. Libor SCHEJOK, MBA, náměstek ředitele Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje pro vnější službu

Otázka č. 1: Ano.

Otázka č. 2: Výkon bez služebního stejnokroje umožňuje dostat členy AKT do blízkosti problémové situace bez většího povšimnutí účastníků situace. Mají

možnost zblízka vytipovat osoby, se kterými je pak vhodné navázat kontakt a celkově pochopit situaci davu. Výkon činností ve služebním stejnokroji by takové využití neumožňoval, v některých případech dokonce nemusí ani k nasazení AKT dojít. Navíc by mohlo být AKT ve služebním stejnokroji příliš spojováno s přítomnými represivními články PČR a mohla by být ohrožena důvěra davu v jejich nestrannost.

Otázka č. 3: Souhlasím – ověřeno mnohými opatřeními. Dále viz odpověď shora – mnohdy k nasazení AKT ani nedojde.

Otázka č. 4: Rozhoduje vždy velitel opatření – koordinátor AKT navrhuje vhodnost označení AKT.

Otázka č. 5: Vesty jsou dobře viditelné, avšak při snížené viditelnosti může dojít zvláště při nasvícení světly či v blízkosti VRZ k záměně třeba s osobami „press“ – ke zvážení by mohla být varianta doplnění čepic s reflexními prvky a v barevném provedení jako vesty AKT.

Otázka č. 6: Není.

plk. Mgr. Miroslav GONOS, ředitel Územního odboru Cheb

Otázka č. 1: členové AKT by měli vykonávat činnost na BO v civilním oblečení, řádně označení reflexní vestou, rovněž tak páskou policie, popř. doplnění o pokrývku hlavy

Otázka č. 2: souhlasím k výkonu činnosti AKT v civilním oblečení, uniforma by v některých případech mohla být tzv. červeným semaforem

Otázka č. 3: členové AKT by měli být řádně označeni od svého prvotního nasazení při BO, samozřejmě záleží na charakteru BO, kdy je na místě vyhodnocení rizikivosti

Otázka č. 4: viz otázka č. 3, o označení AKT by měl rozhodovat velitel opatření společně s koordinátorem AKT

Otázka č. 5: provedení vesty AKT je dostačující, jak je uvedeno v otázce č. 1, je na místě i označení páskou policie, aby nedošlo k případné záměně s novináři, popř. pořadatelem akce

Otázka č. 6: vesty není nutné nově tisknout, krajská příslušnost je předem dána v jednotlivém plánu BO, popř. PA, navíc je ke každému AKT přidělen koordinátor

mjr. Mgr. Michal LIŠKA, MBA, zástupce ředitele pro vnější službu Obvodního ředitelství Policie Praha I

Otázka č. 1: Civil – ano, reflexní vesta - ano, páska – ano, pokrývka hlavy – ne.

Otázka č. 2: Uniforma – ne. Vesta – ano.

Otázka č. 3: O nasazení AKT a tedy i vest rozhoduje velitel opatření.

Otázka č. 4: Velitel opatření

Otázka č. 5: Velitel opatření komunikuje s velitelem AKT, odlišení nepotřebuje.

Otázka č. 6: Není v konkrétní chvíli, ale doporučuji označení nechat z důvodu dokumentace a vyhodnocení opatření.

plk. Mgr. Daniel KUBÍN, vedoucí Odbor služby pro zbraně a bezpečnostní materiál a bývalý koordinátor AKT Krajské ředitelství policie Královéhradeckého kraje

Otázka č. 1: Vesta plně dostačuje na běžný transparentní výkon služby a měla by pokrýt drtivou většinu činnosti AKT. Pokud je akát bez vesty a nastane situace, kdy je potřeba příslušnost k PČR prokazovat (blízko zákroku, náhlá změna situace, nachomýtnutí se k nějaké situaci vyžadující urychlené řešení), je páska ovšem nezbytností a policista by jí měl mít někde u sebe. Nasadit vestu je složitější. Pokrývka hlavy podle mne není stěžejní, pokud má policista vestu, tak bych ji nevykládal, ale nepřikazoval.

Otázka č. 2: Uniforma u AKT za mne ne, neboť spíše odrazuje některé osoby přítomné na pochodech, shromážděních apod. od normálního kontaktu s PČR a

bylo by to spíše jako „červený hadr na býka“. Uniforma působí zejména represivně, akát nikoliv. Cílem a důvodem vzniku AKT bylo přeci preventivní působení před represí (technoparty a nutnost vlídného slova nejprve před zákrokem). Zákrok je spojený s uniformou, a to se s AKT neslučuje, byť samozřejmě taková situace, kdy akát použije donucovací prostředky, může nastat. Dopad na činnost AKT v uniformě by byl jednoznačně negativní, doložit to lze přístupem k hlídkám PČR nebo MP v uniformě vs. k akátům. K uniformě by pak byla nutná minikamera a v danou chvíli by tedy AKT již v podstatě neexistovalo.

Otázka č. 3: Souhlas, ano lze za určitých podmínek výkon modifikovat a měnit činnost AKT je dnes různorodější než dříve, je nutné vzít v potaz fakt, že jde především o policisty. AKT je nadstavba, nikoliv dogma. Akát může být jako zdroj informací nejprve bez vesty (než BO začne, projde se po náměstí), cílem by ovšem měla být maximalizace činnosti ve vestě. Rozdílná pojetí vedení BO (Praha a mnoho policistů vs. minimální BO na okresním městě, kde je počet policistů minimální) opravdu mohou pro AKT najít různá využití. Prioritou ale vždy musí zůstat služba ve vestě, transparentní výkon a neplnění úkolů, které mají přímo v gesci jiné složky (SKPV, OOP, DI).

Otázka č. 4: Velitel opatření má odpovědnost, koordinátor AKT pomáhá, konzultuje, navrhuje a vyhodnocuje a je jakýmsi filtrem, brzdou či rádcem pro velitele BO. Minimalizoval bych tzv. lidovou tvořivost, kdy si jednotliví akáti budou libovolně vestu nasazovat, k čemuž lidská snaha zapadnout do davu a nebyť vidět někdy vede, a to i u AKT. Takže koordinátor řekne návrh, velitel ale rozhoduje, členové AKT se podřídí. Nicméně samozřejmě, pokud by mělo dojít k ohrožení činnosti AKT (napadení davem), je nutné reagovat a vestu rychle sundat, nebo naopak někde aktivně nasadit a to i bez rozkazu. Následně funguje hlásná služba. Nesmí jít nikdy o dogma, policista – akát vždy se řídí zákonem a povinností iniciativy či zákroku.

Otázka č. 5: Dostačující a není třeba měnit.

Otázka č. 6: Není důležitá. Naopak znamenala by informaci pro druhou stranu, kdo je odkud. Stejně tak někde mizí označení velitel na přilbách, neboť jde o cíl při útocích na policisty, který musí být zasažen jako první. Pachatelé nejsou hloupi

a každou slabinu využijí. Problémem dneška není označení, ale špatné spojení, nepoužívání RDST apod. akátů není tolik, abychom se míchali a nebyli k poznání.

plk. Mgr. Jiří MATOUŠ, náměstek ředitele Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje

Otázka č. 1: Nesouhlasím s tímto názorem. Jsem toho názoru, že činnost policisty v antikonfliktním týmu je pořád činnost příslušníka policie povoláného k plnění úkolů policie a tudíž by měl být při výkonu služby řádně označen. Antikonfliktní tým je pouze forma činnosti. Tedy, pokud bude policista plnit úkoly v civilním oblečení, musí být řádně označen rukávovou páskou POLICIE. Samotná kombinace pokrývky hlavy s nápisem policie a civilním oděvem je nutné řešit IAŘ. Domnívám se, že kombinace v současné době je v rozporu s IAŘ.

Otázka č. 2: Upřednostňuji civilní oděv při plnění úkolů AKT. Uniforma příslušníka PČR může být pro plnění úkolů AKT kontraproduktivní. Samozřejmě vždy záleží na jedinci, ale pro některé lidi je uniforma jako červený hadr, nevidí a neslyší, bere to jako represivní záležitost, jako nástroj moci, jeho ohrožení, působení síly. Domnívám se, že vhodnější je civilní oděv, byť s rukávovým označením. Domnívám se, že tato kombinace nevyvolává nežádoucí emoce. Můj názor opírám také o skutečnost, že musí být dodržena role antikonfliktního týmu. Tzn., že nelze přecházet z role AKT do role policejní (služební úkon a služební zákrok) a zpět do AKT vyjednávání.

Otázka č. 3: Výjimka potvrzuje pravidlo, ale spíše se kloním k názoru, že AKT je označeno od začátku po konec bezpečnostního opatření. Jde o vyznačení rolí, odpovědnosti, pravomoci. To musí být zřejmé.

Otázka č. 4: Nesouhlasím. Za bezpečnostní nebo policejní opatření je odpovědný velitel. Ten rozhoduje o výstroji, výzbroji, ústroji, vybavení, úkolech a rolích. Koordinátor AKT by měl mít roli navrhovatele s ohledem na vyhodnocení situace atd., samozřejmě v případě nebezpečí z prodlení, tak může učinit i on. Různé úrovně kompetencí a rozhodovacích pravomocí nedoporučuji.

Otázka č. 5: Domnívám se, že vesty jsou dobře rozlišitelné od ostatních subjektů a jsou snadno dohledatelní. Za mě v pořádku.

Otázka č. 6: Každá snadná identifikace je žádoucí pro přehlednost, dohledatelnost, stížnosti apod., ale domnívám se, že tato informace není nutná a příslušnost člena AKT pro mě není užitečná.

plk. Ing. Mgr. Gabriela Michalcová, MBA, zástupce vedoucího odboru služby pořádkové policie Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy, bývalá koordinátorka antikonfliktního týmu

Otázka č. 1: Ano, souhlasím.

Otázka č. 2: Dle mého názoru by účastníci shromáždění či jiných akcí se členy AKT v uniformě nechtěli komunikovat, respektive by k nim neměli důvěru.

Otázka č. 3: Souhlasím s tím, že velitel bezpečnostního opatření po konzultaci s koordinátorem AKT či osobou zodpovědnou za činnost AKT na místě rozhodne, kdy respektive za jakých okolností budou členové AKT v reflexních vestách. V opačném případě může činnost člena AKT nahrazovat informační službu či zbytečně upozorňovat na přítomnost policie na místě a celkově působit kontraproduktivně za situace, kdy se nic neděje.

Otázka č. 4: První část otázky byla zodpovězena v rámci předchozí odpovědi. Co se týká sundání reflexní vesty AKT, tak by měl být postup totožný, jako rozhodnutí o nasazení vesty AKT, tj. společné rozhodnutí velitele bezpečnostního opatření a koordinátora AKT, popřípadě osoby odpovědné za činnost týmu na bezpečnostním opatření. V případě rozdílných názorů, je za bezpečnostní opatření odpovědný velitel daného bezpečnostní opatření a AKT by mělo jeho rozhodnutí respektovat.

Otázka č. 5: Vzhledem k několikaleté účasti na bezpečnostních opatřeních poznám vestu AKT jak na místě opatření, tak přes kamerový systém. Nicméně, dle mého názoru jsou pro nevycvičené oko vesty snadno zaměnitelné s policisty v reflexních vestách či dalších subjekty pohybujícími se v okolí bezpečnostního opatření a stálo by za zvážení jejich odlišení.

Otázka č. 6: Nesouhlasím s názorem, že označení krajského ředitelství na reflexní vestě AKT není nutná! Dle mého názoru mělo uvedení kraje své výhody, především při velkých bezpečnostních opatřeních, kdy se následně dohledávalo ve spolupráci s OVK, kdo byl na místě incidentu v případě stížnosti. Má větší vypovídající hodnotu, než je nápis antikonfliktní tým v anglickém jazyce, který je dle mého názoru na vestě naprosto zbytečný.

kpt. Mgr. Martin SEDLÁK, vrchní komisař Odboru služby pořádkové policie, koordinátor antikonfliktního týmu Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje

Otázka č. 1: Souhlasím plně, označení vestou AKT je plně dostačující.

Otázka č. 2: Uniforma sama o sobě je pro některé skupiny obyvatel projevem zvučely státní moci, vyvolává v nich agresi. Jednání členů AKT v uniformě s takovými lidmi by bylo kontraproduktivní. Za léta působení AKT v České republice si demonstrující i sportovní fanoušci na členy AKT v civilu zvykli.

Otázka č. 3: Souhlasím, zejména u poklidných shromáždění není vhodné, aby členové měli od začátku nasazené vesty AKT, z důvodu možné eskalace situace na místě.

Otázka č. 4: S ohledem na to, že každé opatření je jiné, měli by dle aktuální situace mít právo rozhodnout o nasazení vest AKT všichni jmenovaní.

Otázka č. 5: Jsem toho názoru, že odlišení vest AKT od ostatních je dostačující.

Otázka č. 6: Jsem toho názoru, že označení vest AKT k příslušnosti ke konkrétnímu kraji není nutné.